

RIIHIMÄEN LUKION KURSSISELOSTEET

2018–2021

Sisällys

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS.....	10
ÄI1 (P) Tekstit ja vuorovaikutus 1. vsk.....	10
ÄI2 (P) Kieli, kulttuuri ja identiteetti 1.vsk.....	10
ÄI3 (P) Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa 1.vsk.....	10
ÄI4 (P) Tekstit ja vaikuttaminen 2.vsk	10
ÄI5 (P) Teksti ja konteksti 2.vsk	10
ÄI6 (P) Nykykulttuuri ja kertomukset 3.vsk	10
ÄI7 (VS) Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen 1.-3.vsk.....	11
ÄI8 (VS) Kirjoittamistaitojen syventäminen 3 vsk.....	11
ÄI9 (VS) Lukutaitojen syventäminen 3.vsk	11
ÄI10 (KS) Mediakurssi 2.-3.vsk.....	11
ÄI11 (KS) Luova kirjoittaminen 2.vsk	11
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS.....	12
S21 (P) Tekstit ja vuorovaikutus 1. vsk	12
S22 (P)Kieli, kulttuuri ja identiteetti 1. vsk	12
S23 (P) Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa 2. vsk	12
S24 (P) Tekstit ja vaikuttaminen 2. vsk.....	12
S25 (P) Teksti ja konteksti 3. vsk.....	12
S26 (P) Nykykulttuuri ja kertomukset 3.vsk.....	12
S27(VS) Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen 2.-3. vsk	12
S28 (VS) Kirjoittamistaitojen syventäminen 3. vsk	12
S29 (VS) Lukutaitojen syventäminen 3. vsk.....	12
RUOTSI, B-KIELI	13
RUB1 (P) Minun ruotsini 1. vsk.....	13
RUB2 (P) Hyvinvointi ja ihmissuhteet 1. vsk.....	13
RUB3 (P) Kulttuuri ja mediat 1. vsk.....	13
RUB4 (P) Monenlaiset elinympäristömme 2. vsk	13
RUB5 (P) Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi 2. vsk	13
RUB6 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 2. vsk	14
RUB7 (VS) Kestävä elämäntapa 3. vsk	14
RUB8 (KS) Abikurssi 3. vsk	14
ENGLANTI, A-KIELI	15
ENA1 (P) Englannin kieli ja maailmani 1. vsk.....	15
ENA2 (P) Ihminen verkostoissa 1. vsk.....	15
ENA3 (P) Kulttuuri-ilmiöitä 1. vsk	15

ENA4 (P) Yhteiskunta ja ympäröivä maailma 2.vsk	15
ENA5 (P) Tiede ja tulevaisuus 2. vsk	15
ENA6 (P) Opiskelu, työ ja toimeentulo 2. vsk	16
ENA7 (VS) Kestävä elämäntapa 2.–3. vsk	16
ENA8 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 2.–3. vsk	16
ENA9 (KS) Kertauskurssi 1. vsk	16
ENA10 (KS) Human Interest 2.–3. vsk.....	16
ENA11 (KS) Media- ja kirjoituskurssi 2.–3. vsk	16
ENA12 (KS) Abikurssi 3. vsk	16
SAKSA, A-OPPIMÄÄRÄ	17
SAA1 (P) Kieli ja maailmani 1. vsk.....	17
SAA2 (P) Ihminen verkostoissa 1. vsk.....	17
SAA3 (P) Kulttuuri-ilmiöitä 1. vsk.....	18
SAA4 (P) Yhteiskunta ja ympäröivä maailma 2.vsk.....	18
SAA5 (P) Tiede ja tulevaisuus 2. vsk	18
SAA6 (P) Opiskelu, työ ja toimeentulo 2. vsk	18
SAA7 (VS) Kestävä elämäntapa 3. vsk.....	18
SAA8 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 3. vsk.....	18
SAA9 (KS) Abikurssi 3. vsk.....	18
SAKSA, B-OPPIMÄÄRÄ	19
SAB21 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk	19
SAB22 (VS) Monenlaista elämää 1. vsk	19
SAB23 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 1. vsk.....	19
SAB24 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	19
SAB25 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 2. vsk	19
SAB26 (VS) Yhteinen maapallomme 2. vsk.....	19
SAB27 (VS) Kansainvälinen toiminta 3. vsk	19
SAB28 (VS) Viesti puhuen ja kirjoittaen 3. vsk.....	19
SAB29 (KS) Abikurssi 3. vsk.....	20
RANSKA, B2-OPPIMÄÄRÄ	21
RAB21 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk.....	21
RAB22 (VS) Monenlaista elämää 1. vsk.....	21
RAB23 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 1. vsk	22
RAB24 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	22
RAB25 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 2. vsk.....	22
RAB26 (VS) Yhteinen maapallomme 2. vsk	22

RAB27 (VS) Kansainvälinen toiminta 3. vsk	22
RAB28 (VS) Viesti puhuen ja kirjoittaen 3. vsk	22
RAB29 (KS) Abikurssi 3. vsk.....	22
SAKSA B3-OPPIMÄÄRÄ	23
SAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk.....	23
SAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk	23
SAB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk	23
SAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk	23
SAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk.....	23
SAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	23
SAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk	23
SAB38 (VS)Yhteinen maapallomme 3. vsk.....	23
SAB39 (KS) Abikurssi 3. vsk.....	23
RANSKA (VS) B3-KIELI 1. VSK RAB3.....	24
RAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1.vsk	24
RAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk	24
RAB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk	24
RAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk	24
RAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk	24
RAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	24
RAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk	24
RAB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk	25
RAB39 (KS) Abikurssi 3. vsk.....	25
ESPANJA EAB3	26
EAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk.....	26
EAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk	26
EAB33 (VS)Elämän tärkeitä asioita 1. vsk	26
EAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk	27
EAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk.....	27
EAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	27
EAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk	27
EAB38 (VS)Yhteinen maapallomme 3. vsk.....	27
EAB39 (VS) Abikurssi 3. vsk.....	27
VENÄJÄ VEB3	28
VEB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk.....	28
VEB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk	28

VB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk	29
VEB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk	29
VEB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk.....	29
VEB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk.....	29
VEB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk	29
VEB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk.....	29
VEB9 (VS) Abikurssi 3. vsk.....	29
MATEMATIIKKA	30
MATEMATIIKKA, YLEINEN.....	31
MAY 1 (P) Luvut ja lukujonot 1. vsk	31
MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ.....	32
MAA2 (P) Polynomifunktiot ja -yhtälöt 1. vsk	32
MAA3 (P) Geometria 1. vsk	32
MAA 4 (P) Vektorit 1. vsk.....	32
MAA5 (P) Analyttinen geometria 2. vsk.....	32
MAA6 (P) Derivaatta 2. vsk.....	32
MAA7 (P) Trigonometriset funktiot 2. vsk.....	32
MAA 8 (P) Juuri- ja logaritmifunktiot 2. vsk.....	32
MAA 9 (P) Integraalilaskenta 3. vsk	32
MAA 10 (P) Todennäköisyys ja tilastot 3. vsk	32
MAA11 (VS) Lukuteoria ja todistaminen 2. vsk	32
MAA12 (VS) Algoritmit matematiikassa 2. vsk	32
MAA13 (VS) Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi 3.vsk.....	33
MAA14 (KS) Abikurssi 3. vsk	33
MAA15 (KS) Talousmatematiikka 2. vsk	33
MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ	34
MAB 2 (P) Lausekkeet ja yhtälöt 1. vsk.....	34
MAB 3 (P) Geometria 1. vsk.....	34
MAB 4 (P) Matemaattisia malleja 2. vsk.....	34
MAB 5 (P) Tilastot ja todennäköisyys 2. vsk	34
MAB 6 (P) Talousmatematiikka 2. vsk	34
MAB 7 (VS) Matemaattinen analyysi 2–3. vsk.....	34
MAB 8 (VS) Tilastot ja todennäköisyys II 3. vsk	35
MAB 9 (KS) Abikurssi 3. vsk	35
BIOLOGIA	36
BI1 (P) Elämä ja evoluutio 1. vsk.....	36

BI2 (P) Ekologia ja ympäristö 1.–2. vsk	36
BI3 (VS) Solu ja perinnöllisyys 1.–2. vsk	36
BI4 (VS) Ihmisen biologia 2.–3. vsk	37
BI5 (VS) Biologian sovellukset 2.–3. vsk	37
BI6 (KS) Evoluutiobiologia 2.–3. vsk	37
BI7 (KS) Biologian työkurssi 2.–3. vsk	37
BI8 (KS) Abikurssi 3. vsk	37
MAANTIEDE	38
GE1 (P) Maailma muutoksessa 1. vsk	38
GE2 (VS) Sininen planeetta 1. vsk	38
GE3 (VS) Yhteinen maailma 2. vsk	39
GE4 (VS) Geomedia 2. vsk	39
GE5 (KS) Kartta- ja paikkatietokurssi 2.–3. vsk	39
GE6 (KS) Kehityskaantiede 2.–3. vsk	39
GE7 (KS) Abikurssi 3. vsk	39
FYSIIKKA	40
FY1 (P) Fysiikka luonnontieteenä 1. vsk	40
FY2 (VS) Lämpö 1. vsk	40
FY3 (VS) Sähkö 1. vsk	40
FY4 (VS) Voima ja liike 2. vsk	41
FY5 (VS) Jaksollinen liike ja aallot 2. vsk	41
FY6 (VS) Sähkömagnetismi 2. vsk	41
FY7 (VS) Aine ja säteily 3.vsk	41
FY8 (KS) Abikurssi 3.vsk	41
FY9 (KS) Kesä HAMK 1.-2.vsk	41
KEMIA	42
KE1 (P) Kemiaa kaikkialla 1. vsk	42
KE2 (VS) Ihmisen ja elinympäristön kemia 1. vsk	42
KE3 (VS) Reaktiot ja energia 2. vsk	42
KE4 (VS) Materiaalit ja teknologia 2. vsk	43
KE5 (VS) Reaktiot ja tasapaino 3. vsk	43
KE6 (KS) Orgaaninen kemia ja biokemia 2.–3. vsk	43
KE7 (KS) Abikurssi 3. vsk	43
FILOSOFIA	44
FI1 (P) Filosofia 1.vsk	45
FI2 (P) Filosofia 2. vsk	45

FI 3 (VS) Filosofia 2.vsk	45
FI4 (VS) Filosofia 2.-3.vsk	45
PSYKOLOGIA	46
PS1 (P) Psyykkinen toiminta ja oppiminen 1.vsk	46
PS2 (VS) Kehittyvä ihminen 1.-2.vsk	47
PS3 (VS) Tietoa käsittelevä ihminen 2. vsk	47
PS4 (VS) Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys 2.–3. vsk	47
PS5 (KS) Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen 3.vsk	47
PS6 (KS) Ryhmäilmiöitä 1.-2.vsk	47
PS7 (KS) Minä ja muut 2.vsk	47
PS8 (KS) Abikurssi 3.vsk	47
HISTORIA.....	48
HI1 (P) Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa 1. vsk	48
HI2 (P) Kansainväliset suhteet 2.vsk	48
HI3 (P) Itsenäisen Suomen historia 2.vsk	49
HI4 (VS) Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys 1. vsk	49
HI5 (VS) Ruotsin itämaasta Suomeksi 1.–2. vsk	49
HI6 (VS) Maailman kulttuurit kohtaavat 2.-3.vsk	49
HI7 Sotahistorian kurssi (KS) 2. vsk	49
HI8 Abikurssi (KS) 3. vsk	49
YHTEISKUNTAOPPI.....	50
YH1 (P) Suomalainen yhteiskunta 1. vsk	50
YH2 (P) Taloustieto 2. vsk	50
YH3 (P) Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma 2.–3. vsk	50
YH4 (VS) Kansalaisen lakitieto 2.–3. vsk	50
YH5 (KS) Kansalaistaidon kurssi 2. vsk	51
YH6 (KS) Abikurssi 3. vsk	51
USKONTO.....	52
UE1 (P) Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä 1. vsk	52
UE2 (P) Maailmanlaajuinen kristinusko 2. vsk	53
UE3 (VS) Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä 1.–2. vsk	53
UE4 (VS) Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa 2. vsk	53
UE5 (VS) Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa 3. vsk	53
UE6 (VS) Uskonnot ja media 1.- 2.vsk	53
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO.....	54
ET1 (P) Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu 1.–3. vsk	54

ET2 (P) Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä 1.–3. vsk	54
ET3 (VS) Yksilö ja yhteisö 1.–3. vsk	54
ET4 (VS) kulttuurit katsomuksen muovaajina 1.-3.vsk	54
ET5 (VS) Katsomusten maailma 1.-3 .vsk.....	54
ET6 (VS) Teknologia, maailmankatsomus ja ihmiskunnan tulevaisuus 1.–3. vsk	55
TERVEYSTIETO	56
TE1 (P) Terveiden perusteet 1. vsk	57
TE2 (VS) Ihminen, ympäristö ja terveys 2. vsk.....	57
TE3 (VS) Terveyttä tutkimassa 2.–3. vsk.....	57
TE4 (KS) Kehontoiminta ja ensiapu 2.vsk	57
TE5 (KS) Stressinhallinta, rentous ja opiskelukyky 3. vsk	57
LIIKUNTA.....	58
LI1 (P) Energiaa liikunnasta 1. vsk.....	59
LI2 (P) Aktiivinen elämäntapa 2. vsk.....	59
LI 3 (VS) Terveyttä liikkuen 2.–3. vsk	59
LI4 TYTÖT (VS) Yhdessä liikkuen 2. vsk	59
LP4 POJAT (VS) Yhdessä liikkuen 2. vsk	59
LI 5 (VS) Hyvinvointia liikkuen 1.–2. vsk.....	59
LI 6 (KS) Vanhat tanssit 2. vsk	59
LI 7 (KS) Luontoliikuntakurssi 2.vsk.....	59
LI 8 (KS) Fyysisen toimintakyvyn kehittäminen teknologian avustuksella 2.–3. vsk	59
LI 9 (KS) Huippu-urheilukurssi 1 1.–2. vsk.....	59
LI 10 (KS) Huippu-urheilukurssi 2 1.–2. vsk.....	60
LI 11 (KS) Mailapelikurssi 1.–3. vsk	60
LI 12 (KS) Urheiluopistokurssi 2.–3. vsk.....	60
MUSIIKKI.....	61
MU1 (P) Musiikki ja minä 1. vsk.....	61
MU2 (P) Moniääninen Suomi 1. vsk	61
MU3 (VS) Ovet auki musiikille 2. vsk	62
MU4 (VS) Musiikki viestii ja vaikuttaa 2. vsk	62
MU5 (KS) Laulu soi 2.–3. vsk.....	62
MU6 (KS) Bändi- ja säestyskurssi 1.–2. vsk.....	62
MU7 (KS) Muusikon ja musiikin harrastajan apuvälineitä 2. vsk.....	62
MU8 (KS) Kultakorvklubi 3. vsk.....	62
MU9 (KS) Musiikkiteknologia 3. vsk	63
MU10 (KS) Bändi- ja yhtymemusiikki 1.–3. vsk.....	63

MU11 (KS) Kuorotoiminta/lauluklubi 1.–3. vsk.....	63
KUVATAIDE	64
KU1 (P) Kuvat ja kulttuurit 1. vsk.....	65
KU2 (P) Muotoillut ja rakennetut ympäristöt 1. vsk.....	65
KU3 (VS) Osallisena mediassa 1.–3. vsk.....	65
KU4 (VS) Taiteen monet maailmat 1.–3. vsk	65
KU5 (KS) Nykyaide 2.-3.vsk.....	65
KU6 (KS) Kolmiulotteista 2. vsk.....	65
KU7 (KS) Piirustus- ja maalauskurssi 2. vsk.....	65
KU8 (KS) Valokuvauskurssi 2. vsk.....	65
KU9 (KS) Kuvankäsittelykurssi 1.-2.vsk.....	66
KU10 (KS) Omat teemat, kuvataiteen lopputyökurssi 2.–3. vsk.....	66
KU11 (KS) Mainostoimistokurssi	66
OPINTO-OHJAUS.....	67
OP1 (P) Minä opiskelijana 1. vsk.....	68
OP2 (P) Jatko-opinnot ja työelämä 2.–3. vsk.....	68
OP3 (KS) Tutorkurssi 1. vsk	68
OP4 ROT 1.-3.vsk	68
OP 5 Opintokamu-kurssi 1.-3.vsk	68
TEEMAOPINNOT	69
TO11 Mielenmaisema 1.–3. vsk.....	69
TO 12 Fysiikan ja kemian työkurssi 2. ja 3. vsk.....	69
TO22 Elokuvaprojekti 2.-3.vsk.....	69
TO31 Hyvää matkaa.....	69
TO 32 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	69
Vuosi Yrittäjänä –kurssi	69
LUKIODIPLOMIT	70
KULD2 (VS) Kuvataiteen diplomikurssi 3. vsk	70
LILD4 Liikunnan lukiodiplomi 3. vsk.....	70
TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT.....	71
TA1 (VS) Monitaiteellinen musiikkiprojekti 2.–3. vsk.....	71
TA2 (VS) Nykyaiteen keinoin 1.-3.vsk.....	71
TA3 (VS) Taidetta kaikilla aisteilla 2.-3 .vsk.....	71
PROJEKTIKURSSI	71
TIETOTEKNIikka.....	72
AT1 (KS) Tietotekniikan käyttötaito 1. vsk.....	73

AT2 (KS) Tietokoneohjelmistot matematiikan opiskelussa 1.–2. vsk	73
AT3 (KS) Työpajakurssi 1.–3. vsk.....	73
AT4 (KS) Ohjelmointikurssi 1.-3.vsk.....	73
ROBOTIIKKA (ROB).....	73
ROB1-2 Johdatus robotiikkaan	74
ROB3 Älykkään robotiikan perusteet	74
ROB4-5 Syventävä robotiikka	74
ROB6-8 Soveltavaa robotiikkaa	74
ROB9 Esineiden internet (IoT)	74
ROB10 Tekoälyn perusteet.....	75
ROB11 Robotiikka ja nykytaide.....	75
ROB12 Virtuaaliympäristöjen suunnittelu ja tilallinen mallinnus.....	75
ROB13 Robotiikan filosofiaa	75
TEATTERI-ILMAISU.....	76
TEA1 Ääni ja keho taiteellisen ilmaisun välineenä 1.–2. vsk	76
Lyhenteet ja tarkennuksia	78

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Yleistä

Äidinkieli ja kirjallisuus on keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri- ja taideaine. Pakollisia kursseja ovat kurssit 1–6 ja valtakunnallisia syventäviä kursseja kurssit 7–9. Lisäksi tarjolla on soveltavia kursseja. Kaikilla kursseilla harjoitellaan monipuolisesti suullista ja kirjallista ilmaisua. Lisäksi tutustutaan monimuotoisiin teksteihin (asia- ja mediatekstit sekä kaunokirjallisuus), joita luetaan sekä painettuina että sähköisinä.

Arviointiperusteet

Arviointi perustuu monipuoliseen ja jatkuvaan näyttöön. Jokaisen kurssin aikana tehdään kirjallisia ja suullisia töitä. Pakollisilla kursseilla luetaan lisäksi yksi kokonaisteos. Osana monipuolista näyttöä käytetään itse- ja vertaisarviointia. Pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan arvostamalla 4–10.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Äidinkieli ja kirjallisuus tarjoaa kaikissa jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia keskeisiä tietoja ja taitoja, kuten lukemista, kirjoittamista, vuorovaikutusta, esiintymistä sekä argumentointia. Äidinkieleen ja kirjallisuuteen liittyviä tieteenaloja ovat esimerkiksi suomen kieli, kielitiede, kirjallisuustiede, viestintätiede, mediakulttuuri ja kulttuurintutkimus.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Jatkuva ja monipuolinen lukuharrastus on paras tapa kehittää luku- ja kirjoitustaitoja.

Äi1 (P) Tekstit ja vuorovaikutus 1. vsk

Tekstikokonaisuus, tekstilajit, mediatekstit, aineistokirjoittaminen, referointi, kertomakirjallisuuden käsitteet, ryhmäviestintätaidot.

Äi2 (P) Kieli, kulttuuri ja identiteetti 1.vsk

Kieliopit, kirjakielen normit, kielen merkitys identiteetille, suomen kielen ominaispiirteet, kirjoittaminen prosessina, tekstiä kehittävän palautteen antaminen ja sen hyödyntäminen omassa työskentelyssä.

Äi3 (P) Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa 1.vsk

Kaunokirjallisten tekstien erittelyä ja tulkintaa. Kaunokirjallisuuden pohjalta kirjoittaminen, keskusteleminen, yhdessä analysointi, teatterissa käynti tai elokuvavierailu.

Äi4 (P) Tekstit ja vaikuttaminen 2.vsk

Vaikuttavat tekstit, argumentointi, sananvapaus, lähdekritiikki, tekijänoikeudet, mediakritiikki. Medialukutaidon syventäminen, analysoinnin taitojen kehittäminen. Tekstianalyysi, väittelyt.

Äi5 (P) Teksti ja konteksti 2.vsk

Tyyli, maailmankirjallisuus ja suomalainen kirjallisuus. Kulttuurikontekstin hahmottaminen. Kirjallisuusaiheinen kirjoittaminen ja puhuminen, teatteri tai elokuva.

Äi6 (P) Nykykulttuuri ja kertomukset 3.vsk

Ajankohtaiset tekstit ja ilmiöt, vuorovaikutusetiikka, verkkokeskustelu. Syvennetään kielen ja tekstien merkityksen tajuamista, nykykulttuurin ilmiöihin tutustuminen, vuorovaikutustaitojen syventämien Keskusteleminen, kirjallisuusaiheinen kirjoittaminen ja puhuminen, teatteri tai elokuva.

ÄI7 (VS) Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen 1.-3.vsk

Vuorovaikutustilanteiden ominaispiirteet, puheviestinnän kulttuuriset piirteet. Syvennetään keskustelu- ja puhetaitoja, opitaan arvioimaan vuorovaikutustilanteita. Esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojen harjoittelu.

ÄI8 (VS) Kirjoittamistaitojen syventäminen 3 vsk.

Kirjoitusprosessi, laadukkaan tekstin piirteiden tunnistaminen. Aineistopohjainen kirjoittaminen, ajankohtaisiin kulttuuri- ja yhteiskunnallisiin aiheisiin perehtyminen. Lukeminen, kirjoittaminen, keskusteleminen.

ÄI9 (VS) Lukutaitojen syventäminen 3.vsk

Erilaisten tekstien ja tekstikokonaisuuksien lukeminen. Harjoitellaan kriittistä lukutaitoa ja syvennetään tekstianalyysitaitoja. Kirjoittaminen, keskusteleminen.

ÄI10 (KS) Mediakurssi 2.-3.vsk

Tutustutaan median maailmaan laajasti, tuotetaan mediatekstejä. Vierailut, omien tekstien tuottaminen, omien tekstien julkaiseminen. Suoritusmerkintä.

ÄI11 (KS) Luova kirjoittaminen 2.vsk

Erilaisten tekstien tuottaminen, luovan kirjoittamisen harjoittelu. Tavoitteet: kirjoittamisen monipuolisuus, luova kirjoittaminen, laajennetaan kirjoittamisen taitoja, laaja kirjoitustyö Kirjoittaminen, yhteiskirjoittaminen, muiden tekstien kommentointi Suoritusmerkintä.

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

S21 (P) Tekstit ja vuorovaikutus 1. vsk

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja vuorovaikutusta syvenee. Opiskelija harjaantuu erittelevään luku- ja kirjoitustaitoon. Numeroarviointi.

S22 (P) Kieli, kulttuuri ja identiteetti 1. vsk

Opiskelijan käsitys suomen kielen rakenteesta, kielen vaihtelusta ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Numeroarviointi.

S23 (P) Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa 2. vsk

Opiskelija harjaantuu lukemaan fiktiivisiä tekstejä. Kielen kuvallisuus. Kurssin keskeiset työtavat ovat lukeminen, kirjoittaminen ja keskusteleminen. Numeroarviointi.

S24 (P) Tekstit ja vaikuttaminen 2. vsk

Argumentoinnin keinojen opiskeleminen ja harjoittelu. Sananvapauteen ja tekijänoikeuksiin perehtyminen. Numeroarviointi.

S25 (P) Teksti ja konteksti 3. vsk

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä eri konteksteissa ja erittelemään tekstin tyyliä. Opiskelija oppii valmistelemaan oman esityksen yksin tai ryhmässä. Numeroarviointi.

S26 (P) Nykykulttuuri ja kertomukset 3.vsk

Opiskelija oppii tarkastelemaan suomalaista nykykulttuuria. Opiskelija perehtyy kertomuksiin mediassa, elokuvissa ja tv-sarjoissa. Numeroarviointi.

S27(VS) Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen 2.–3. vsk

Opiskelija syventää puhe- ja keskustelutaitojaan. Numeroarviointi.

S28 (VS) Kirjoittamistaitojen syventäminen 3. vsk

Opiskelija syventää taitojaan oman tekstinsä luomisessa ja kykenee keskustellen käsittelemään ajankohtaisia asioita. Kurssin keskeiset työtavat puhuminen, keskusteleminen, median hyödyntäminen.

S29 (VS) Lukutaitojen syventäminen 3. vsk

Opiskelija vahvistaa taitojaan lukea analyttisesti, kriittisesti ja luovasti erilaisia tekstejä ja oppii keskustelemaan lukemastaan.

RUOTSI, B-KIELI

Yleistä

B-ruotsista opiskellaan 5 pakollista ja 3 valinnaista kurssia. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä siten, että ensimmäisenä vuonna käydään pakolliset kurssit RUB1, RUB2 ja RUB3. Toisena vuonna opiskellaan pakolliset kurssit RUB4 ja RUB5 sekä valinnaisena valtakunnallinen syventävä RUB6 (puhekurssi). Abivuonna suoritetaan valtakunnallinen syventävä kurssi RUB7 ja ylioppilaskirjoituksiin valmistava RUB8 kurssi.

Arviointiperusteet

Kurssit 1–7 arvioidaan numeroin 4–10. Kurssi 8 arvioidaan S (suoritettu) tai H (hylätty). Kurssien arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvosana perustuu siis kaikkeen kurssin aikana tehtyyn työhön (esim. kurssikoe, sanakokeet ja muut tuntitestit, kirjoitustehtävät, tuntityöskentely, esitelmät, suulliset tehtävät). Myös itse- ja vertaisarviointia käytetään arvioinnin tukena mahdollisuuksien mukaan.

Merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Ruotsin osaaminen on hyödyllinen taito jatko-opintojen ja työelämän kannalta. Se avaa oven myös muihin pohjoismaisiin kieliin. Jatko-opintoja ajatellen kannattaa lukiossa tehdä töitä ruotsin kursseilla, koska korkeakouluissa ja yliopistoissa kaikkien on suoritettava virkamiesruotsi.

RUB1 (P) Minun ruotsini 1. vsk

Kurssilla parannetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueita ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman osaamisen kehittämiseksi. Syvennetään arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin sekä kielenkäyttöön erityisesti suullisissa viestintätilanteissa.

RUB2 (P) Hyvinvointi ja ihmissuhteet 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan keskustelutaitoja, toisen kuuntelemista, mielipiteiden ilmaisua ja arkipäiväiseen elämään liittyviä keskustelutilanteita. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

RUB3 (P) Kulttuuri ja mediat 1. vsk

Kurssilla vahvistetaan erilaisten tekstilajien tulkittamis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

RUB4 (P) Monenlaiset elinympäristömme 2. vsk

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat monikulttuurinen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

RUB5 (P) Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi 2. vsk

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

RUB6 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 2. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, puhutun kielen ymmärtämistä ja keskustelun käymistä. Harjoitellaan puhumista sekä etukäteen valmisteltua suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

RUB7 (VS) Kestävä elämäntapa 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa yhteyksissä ja erilaisille kohderyhmille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisesta, taloudellisesta sekä sosiaalisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta opiskelijoiden kiinnostuksen kohteet huomioiden.

RUB8 (KS) Abikurssi 3. vsk

Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Käytetään monipuolisesti kielenopiskelun työtapoja.

ENGLANTI, A-KIELI

Yleistä

Englantia opiskellaan kuusi pakollista kurssia ja kaksi valtakunnallisesta syventävää kurssia, joiden pohjalta laaditaan englannin yo-kirjoitukset.

Tarjolla on myös seuraavat koulukohtaiset kurssit:

- ENA 9: englannin tukikurssi, jota suosittelemme opiskelijoille, joilla englannin peruskielioppi takkuilee.
- ENA 10 ja ENA11 vuorovuositain. Suosittelemme kurseja opiskelijoille, jotka haluavat laajentaa ja syventää kielitaitoaan.

Arviointiperusteet

Kurssit 1–8 arvioidaan numeroin ja kurssit 9 - 12 suoritusmerkinnällä. Arviointi perustuu monipuoliseen jatkuvaan näyttöön (kirjalliset) ja suulliset työt, erilaiset testit, tuntityöskentely) sekä loppukokeeseen.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Englanti on maailman yleisin vieras kieli. Englannin merkitys on kasvanut koko ajan sekä jatko-opinnoissa että työelämässä, joissa englannin kielen osaamista pidetään itsestäänselvyytenä. Pakolliset kurssit 1–6 suoritetaan numerojärjestyksessä.

ENA1 (P) Englannin kieli ja maailmani 1. vsk

Aihepiirit liittyvät opiskeluun, nuorten elämään ja nuorten kielenkäyttötilanteisiin. Kurssilla harjoitellaan kielen eri osa-alueita ja kieltenopiskelutaitoja. Numeroarviointi. Kurssisuorituksen arviointi. Numeroarviointi 4–10. Arvosanaan vaikuttaa loppukokeen lisäksi kaikki kurssin aikana tehty työ ja osallistuminen. Opiskelijat arvioivat myös itse omaa osaamistaan. Pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan vertaisarviointia.

ENA2 (P) Ihminen verkostoissa 1. vsk

Aihepiirit liittyvät ihmissuhteisiin ja hyvinvointiin sekä nykymaailman verkostoitumiseen ja teknologian käyttöön. Syvennetään keskustelutaitoja eri kielenkäyttötilanteissa, myös kansainvälisissä yhteyksissä, ja harjoitellaan mielipiteenilmaisua. Kurssilla harjoitellaan kielen eri osa-alueita ja kieltenopiskelutaitoja.

ENA3 (P) Kulttuuri-ilmiöitä 1. vsk

Aihepiirit liittyvät erilaisiin kulttuurisiin ilmiöihin, englanninkielisiin medioihin ja luovaan toimintaan. Opiskelijoiden monilukutaitoa laajennetaan ja syvennetään. Kurssilla harjoitellaan kielen eri osa-alueita ja kieltenopiskelutaitoja.

ENA4 (P) Yhteiskunta ja ympäröivä maailma 2.vsk

Aihepiirit liittyvät yhteiskunnallisista ilmiöistä vaikuttamismahdollisuuksiin kansalaisyhteiskunnassa. Yritetään kehittää opiskelijoiden kriittistä lukutaitoa ja tiedonhakutaitoja ja käydään englannin kielellä keskustelua aihepiiriin liittyvistä asioista, esim. ihmisoikeuskysymyksistä ja kansalaisten toimimismahdollisuuksista.

ENA5 (P) Tiede ja tulevaisuus 2. vsk

Aihepiireinä eri tieteenalat. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Kurssin keskeiset työtavat: harjoitellaan tekstin tulkintaa ja tuottamista sekä tiedonhankinnan taitoja.

ENA6 (P) Opiskelu, työ ja toimeentulo 2. vsk

Aihepiireinä talousasiat, jatko-opiskelu ja työelämä. Kansainvälisyys on kurssin kantava teema. Pohditaan jatko-opintoja ja urasuunnitelmia. Syvennetään käsitystä kielitaidosta työvälteenä ja tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin.

ENA7 (VS) Kestävä elämäntapa 2.–3. vsk

Aihepiirinä sosiaalisesti, taloudellisesti sekä kulttuurisesti kestävä ekologinen elämäntapa. Analysoidaan ja tuotetaan eri tekstilajien tekstejä (fiktiivisiä, ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia tai kantaaottavia tekstejä). Syvennetään tekstin tulkintaa ja tuottamista erilaisille yleisöille.

ENA8 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 2.–3. vsk

Kerrataan ja täydennetään aikaisemmilla kursseilla käytyjä aihepiirejä. Vahvistetaan puhumisen sujuvuutta ja vuorovaikutustaitoja.

ENA9 (KS) Kertauskurssi 1. vsk

Englannin kielen perusrakenteiden ja –sanaston kertaamista ja harjaannuttamista. Kuuntelua, kirjoittamista ja perustehtäviä. Suoritetaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Ei numeroarviointia. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija on tehnyt kaikki kurssilla vaadittavat työt.

ENA10 (KS) Human Interest 2.–3. vsk

Aihepiireinä yleismaailmalliset asiat, maailmanhistorian tärkeät tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Sanaston laajentamista ja tarpeen mukaan kieliopin syventämistä. Kurssin keskeiset työtavat: tehdään erilaisia suullisia ja kirjallisia töitä. Ei numeroarviointia. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija tekee vaadittavat työt. Lukuvuonna 2019–2020.

ENA11 (KS) Media- ja kirjoituskurssi 2.–3. vsk

Monipuolista perehdyttämistä eri medioihin ja ajankohtaisiin asioihin. Aihepiirit vaihtelevat populaarikulttuurista tieteen saloihin. Mediakriittisen näkemyksen harjaannuttamista. Suullinen ja kirjallinen työ. Monipuolista tekstien tuottamista ja ymmärtämistä. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija on tehnyt kaikki kurssilla vaadittavat työt. Parillisina lukuvuosina: 2020–21, 2022–2023.

ENA12 (KS) Abikurssi 3. vsk

Yo-kokeessa tarvittavien taitojen hiomista ja vahvistamista. Sanaston ja kieliopin kertaamista monipuolisten koetyyppien avulla. Harjoittelemme kuunteluita ja aineiden kirjoittamista. Kurssin suoritusjärjestys Suoritetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija on tehnyt kaikki kurssilla vaadittavat tehtävät.

SAKSA, A-OPPIMÄÄRÄ

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Saksa on valinnainen aine, jota voi lukea saksaa kolmella tasolla: A-saksa on ala-asteella valittu pitkä kieli, B2-saksa yläkoulussa valittu aine ja B3 lukiossa alkava kieli. Ei siis tarvitse aikaisempia opintoja aloittaakseen saksan opiskelun lukiossa. Kursseja on kaikilla tasoilla yhdeksän ja ne suoritetaan numerojärjestyksessä.

Kursseilla harjoitellaan saksan kielen eri osa-alueita monipuolisesti ja tutustutaan saksankieliseen kulttuuriin ja ilmiöihin.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Kurssit 1–8 arvioidaan numeroin 4–10. Kurssi 9 arvioidaan S (suoritettu) tai H (hylätty). Kurssien arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvosana perustuu siis kaikkeen kurssin aikana tehtyyn työhön (esim. kurssikoe, sanakokeet ja muut tuntitestit, kirjoitustehtävät, tuntityöskentely, esitelmät, suulliset tehtävät). Myös itse- ja vertaisarviointia käytetään arvioinnin tukena mahdollisuuksien mukaan.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Kurssit 1–8 arvioidaan numeroin 4–10. Kurssi 9 arvioidaan S (suoritettu) tai H (hylätty). Kurssien arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvosana perustuu siis kaikkeen kurssin aikana tehtyyn työhön (esim. kurssikoe, sanakokeet ja muut tuntitestit, kirjoitustehtävät, tuntityöskentely, esitelmät, suulliset tehtävät). Myös itse- ja vertaisarviointia käytetään arvioinnin tukena mahdollisuuksien mukaan.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Saksan kielen osaamisesta on hyötyä eri aloilla. Saksa on merkittävä talousmahti ja tärkeä kauppakumppani Suomelle.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Jos aiot kirjoittaa saksan, tee kaikki tarjolla olevat kurssit ja osallistut kirjoituksiin kolmannen vuoden keväällä.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Itsenäinen suoritus on mahdollinen, jos on päällekkäisiä kursseja tai jos on muualta hankittua kielitaitoa (esim. kielikurssit). Lyhyen saksan voi valita myös ilman aikaisempia saksan opintoja. Jos et halua kirjoittaa saksaa tai et voi käydä kaikkia kursseja, opit jo ensimmäisillä kursseilla alkeet ja voit jatkaa saksan opintoja jatko-opinnoissa. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Kurssin 8 voi suorittaa ennen kurssia 7.

SAA1 (P) Kieli ja maailmani 1. vsk

Kurssilla kartoitetaan ja kehitetään opiskelijan osaamista sekä arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita opiskelulle ja etsitään keinoja kehittää osaamista ja käyttää kieltä autenttisisessa ympäristössä. Numeroarviointi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta ja kielitaitoa välineenä tutustua muihin kulttuureihin. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja omiin kielenkäyttötarpeisiin.

SAA2 (P) Ihminen verkostoissa 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita ja eri viestintäkanavien käyttöä myös kansainvälisissä yhteyksissä. Tilanteiden kielellinen ja kulttuurinen vaativuustaso vaihtelee. Syvennetään keskustelutaitoja ja taitoa kuunnella toista. Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisua sekä erilaisia neuvottelutilanteita.

Monipuolistetaan erilaisissa kielenkäyttötilanteissa tarvittavia taitoja. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

SAA3 (P) Kulttuuri-ilmiöitä 1. vsk

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään taitoa lukea erilaisia tekstejä. Kurssilla tuotetaan erilaisia tekstejä ottaen huomioon kunkin tekstilajin vaatiman kielellisen tarkkuuden. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuri-ilmiöt, saksankieliset mediat sekä luova toiminta.

SAA4 (P) Yhteiskunta ja ympäröivä maailma 2.vsk

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan saksan kielen aktiivista käyttöä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin pyrkien itse osallistumaan aktiivisesti. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

SAA5 (P) Tiede ja tulevaisuus 2. vsk

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia mielipiteitä ja ottamaan kantaa toisen mielipiteeseen tosiasioihin pohjautuen. Pohditaan erilaisia tulevaisuudennäkymiä erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Aihepiirit käsittelevät eri tieteenaloja.

SAA6 (P) Opiskelu, työ ja toimeentulo 2. vsk

Kurssilla käsitellään kielitaidon tarvetta työelämässä ja kielitaitoa sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisissä yhteyksissä. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

SAA7 (VS) Kestävä elämäntapa 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa kohdekieltä eri kohderyhmille erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan pakollisten kurssien aihepiirien käsittelyä ekologisesta, taloudellisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet huomioiden.

SAA8 (VS) Viesti ja vaikuta puhuen 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoja tuottaa kieltä suullisesti, ymmärtää puhetta ja käydä keskustelua. Harjoitellaan puhumista sekä etukäteen valmisteltua suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

SAA9 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kerrataan ylioppilaskokeeseen. Käytetään monipuolisesti kielenopiskelun työtapoja. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

SAKSA, B-OPPIMÄÄRÄ

Suosituksena on suorittaa kurssit numerojärjestyksessä.

SAB21 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Kurssilla pohditaan saksan kielen merkitystä opiskelijalle itselleen. Kartoitetaan opiskelijan saksan kielen osaamista, arvioidaan kielenopiskelutaitoja ja asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle. Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin, sekä niihin liittyvien palvelujen käyttöön. Vuorovaikutustaitoja monipuolistetaan harjoittamalla kielen puhe-, ymmärrys- ja kirjoitustaitoja ja laajentamalla perusrakenteiden tuntemusta.

SAB22 (VS) Monenlaista elämää 1. vsk

Kurssin aihepiirit käsittelevät kulttuurien välisiä kohtaamisia sekä Suomessa että saksankielisissä maissa ja niissä tarvittavaa viestintää. Kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin kulttuurisiin eroavuuksiin maiden välillä. Eri vuorovaikutustilanteita harjoitellaan sekä suullisesti että kirjallisesti. Vahvistetaan myös puheenymmärtämisen taitoja ja kielen perusrakenteiden hallintaa.

SAB23 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 1. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

SAB24 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan saksankielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Kurssilla edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa.

SAB25 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 2. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin, esim. opiskeluun ja työelämään. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta.

SAB26 (VS) Yhteinen maapallomme 2. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin ja kestäväan elämäntapaan. Kurssilla tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Kurssilla syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden.

SAB27 (VS) Kansainvälinen toiminta 3. vsk

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään.

SAB28 (VS) Viesti puhuen ja kirjoittaen 3. vsk

Kurssilla kehitetään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavaa kielitaitoa. Syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, puhutun kielen ymmärtämistä ja keskustelun käymistä. Harjoitellaan myös erilaisten tekstien tuottamista ja tulkintaa. Kurssilla kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

SAB29 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kurssilla harjoitellaan kielitaidon eri osa-alueita ylioppilastutkintoon valmistautuen: tekstin- ja kuullunymmärtämistä, rakenteita sekä kirjallista ja suullista viestintää. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija on tehnyt kaikki kurssilla vaadittavat tehtävät. Suoritusmerkintä.

RANSKA, B2-OPPIMÄÄRÄ

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Ranska on valinnainen aine, jota voi opiskella yhteensä 9 kurssia. Kurssit 1-8 ovat valtakunnallisia syventäviä kursseja. Kurssi 9 puolestaan on koulukohtainen kurssi, jolla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Ranskasta voi valita B2-oppimäärän (eli jatkaa yläkoulussa aloitettuja ranskan opintoja), tai aloittaa alkeista valitsemalla B3-oppimäärän. Kursseilla

harjoitellaan ranskan kielen eri osa-alueita (puhuminen, kuullun ymmärtäminen, sanasto ja rakenteet, luetunymmärtäminen, kirjoittaminen) monipuolisesti ja tutustutaan ranskankieliseen maailmaan ja sen kulttuuriin.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Kurssit 1–8 arvioidaan numeroin 4-10. Kurssi 9 arvioidaan S (suoritettu) tai H (hylätty). Kurssien arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvosana perustuu siis kaikkeen kurssin aikana tehtyyn työhön (esim. kurssikoe, sanakokeet ja muut tuntitestit, kirjoitustehtävät, tuntityöskentely, esitelmät, suulliset tehtävät). Myös itse- ja vertaisarviointia käytetään arvioinnin tukena mahdollisuuksien mukaan.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Ranskaa opiskelemalla voi työllistyä esim. opettajaksi eri kouluasteille, kääntäjäksi ja tulkiksi. Sivuainevalinnoista riippuen myös hyvin eri aloille esim. toimittajiksi, eri viestintäalan tehtäviin, ulkomaankauppaa käyviin yrityksiin, matkailualalle. Monipuolinen kielitaito on eduksi työnhaussa, mutta siitä on hyötyä etenkin matkailu- ja asiakaspalvelualalla, kaupallisella ja teknisellä alalla kansainvälisissä yrityksissä, EU-uralla ja monella muullakin alalla, kun työskennellään ulkomailla/ulkomaalaisten asiakkaiden kanssa

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Suositellaan kirjoitettavaksi kolmannen vuoden keväällä (eli kurssien 1–9 jälkeen).

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Suosituksena on suorittaa kurssit numerojärjestyksessä. Itsenäinen suoritus on mahdollinen, jos on päällekkäisiä kursseja tai jos sinulla on muualta hankittua kielitaitoa (esim. kielikurssit). Jos et halua kirjoittaa ranskaa tai et voi käydä kaikkia kursseja, opit jo ensimmäisillä kursseilla kielen alkeet ja voit jatkaa ranskan opintoja jatko-opinnoissa.

RAB21 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Kurssilla pohditaan ranskan kielen merkitystä opiskelijalle itselleen. Kartoitetaan opiskelijan ranskankielen osaamista, arvioidaan kielenopiskelutaitoja ja asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle. Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin, sekä niihin liittyvien palvelujen käyttöön. Vuorovaikutustaitoja monipuolistetaan harjoittamalla kielen puhe-, ymmärrys- ja kirjoitustaitoja ja laajentamalla perusrakenteiden tuntemusta.

RAB22 (VS) Monenlaista elämää 1. vsk

Kurssin aihepiirit käsittelevät kulttuurien välisiä kohtaamisia sekä Suomessa että ranskankielisissä maissa ja niissä tarvittavaa viestintää.

Kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin kulttuurisiin eroavuuksiin maiden välillä. Eri vuorovaikutustilanteita harjoitellaan sekä suullisesti että kirjallisesti. Vahvistetaan myös puheenymmärtämisen taitoja ja kielen perusrakenteiden hallintaa.

RAB23 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 1. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivään liittyvistä asioista. Vahvistetaan kielen perusrakenteiden hallintaa sekä kehitetään kirjoitustaitoa. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

RAB24 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan ranskankielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Kurssilla edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa. Vahvistetaan kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja ja kielen rakenteiden hallintaa.

RAB25 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 2. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin, esim. opiskeluun ja työelämään. Harjoitellaan niihin liittyviä suullisia ja kirjallisia viestintätilanteita, esim. omista toiveista ja suunnitelmista kertomista, ja vahvistetaan kielen rakenteiden hallintaa. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta.

RAB26 (VS) Yhteinen maapallomme 2. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin, yhteiskunnallisiin asioihin ja kestäväan elämäntapaan. Kurssilla tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Kurssilla syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden.

RAB27 (VS) Kansainvälinen toiminta 3. vsk

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään.

RAB28 (VS) Viesti puhuen ja kirjoittaen 3. vsk

Kurssilla kehitetään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavaa kielitaitoa. Syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, puhutun kielen ymmärtämistä ja keskustelun käymistä. Harjoitellaan myös erilaisten tekstien tuottamista ja tulkintaa. Kurssilla kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

RAB29 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kurssilla harjoitellaan kielitaidon eri osa-alueita ylioppilastutkintoon valmistautuen: tekstin- ja kuullunymmärtämistä, rakenteita sekä kirjallista ja suullista viestintää. Kurssilla harjoitetaan eri kielitaidon osa-alueita monipuolisesti yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyöskentelyn keinoin ja eri viestintäkanavia käyttäen. Suoritusmerkinnän saa, kun opiskelija on tehnyt kaikki kurssilla vaadittavat tehtävät.

SAKSA B3-OPPIMÄÄRÄ

Suosituksena on suorittaa kurssit numerojärjestyksessä.

SAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk

Kurssilla tutustutaan saksan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan arkipäivän kielenkäyttötilanteita, kuullunymmärtämistä, lyhyiden kirjallisten viestien kirjoittamista sekä opetellaan kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia ja kielen perusrakenteita. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon eri osa-alueita monipuolisesti yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyöskentelyn keinoin ja eri viestintäkanavia käyttäen.

SAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa. Jatketaan kielen perusrakenteiden opettelua sekä puheen harjoittelua. Luetun sekä kuullun ymmärtämisellä ja kirjallisella ilmaisulla laajennetaan saksan kielen taitoja.

SAB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Vuorovaikutustaitoja syvennetään harjoittamalla puhetta, luetun ja kuullun ymmärtämistä sekä kirjallista ilmaisua. Kielen rakenteiden oppimista laajennetaan.

SAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk

Kurssi käsittelee kulttuurienvälisten kohtaamisten viestintää Suomessa ja saksankielisissä maissa. Kiinnitetään huomiota mahdollisiin eroavaisuuksiin. Sosiaalisia vuorovaikutustilanteita harjoitellaan suullisesti ja kirjallisesti, puheenymmärtämisen taitoja sekä kielen perusrakenteiden hallintaa vahvistetaan.

SAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

SAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan saksankielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Kurssilla edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa.

SAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin, esim. opiskeluun ja työelämään. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta.

SAB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk

Syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden. Kurssin aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin ja kestävään elämäntapaan. Kurssilla tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön.

SAB39 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kurssilla harjoitellaan kielitaidon eri osa-alueita ylioppilastutkintoon valmistautuen: tekstin- ja kuullunymmärtämistä, rakenteita sekä kirjallista ja suullista viestintää.

RANSKA (VS) B3-KIELI 1. VSK RAB3

Suosituksena on suorittaa kurssit numerojärjestyksessä

RAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1.vsk

Kurssilla tutustutaan ranskan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan sen suhde muihin opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan jokapäiväiseen perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely, esittäytyminen ja itsestä kertominen. Opetellaan myös tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Perehdytään suullisen viestinnän alkeisiin, ääntämiseen ja intonaatioon. Harjoitetaan kuullunymmärtämisen taitoja, opetellaan kielen tavallisimpia rakenteita ja lyhyiden kirjallisten viestien laatimista.

RAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä tavallisimmissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja asiointitilanteissa, esim. kahvilassa/ravintolassa asioiminen, tien kysyminen ja neuvominen. Opetellaan lisää ääntämistä, puhumista ja puheenymmärtämistä sekä lyhyiden kirjallisten tuotosten laatimista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

RAB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin, sekä niihin liittyvien palvelujen käyttöön. Vuorovaikutustaitoja vahvistetaan harjoittamalla kielen puhe-, ymmärrys- ja kirjoitustaitoja ja laajentamalla perusrakenteiden tuntemusta.

RAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk

Kurssin aihepiirit käsittelevät kulttuurien välisiä kohtaamisia sekä Suomessa että ranskankielisissä maissa ja niissä tarvittavaa viestintää. Kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin kulttuurisiin eroavuuksiin maiden välillä. Eri vuorovaikutustilanteita harjoitellaan sekä suullisesti että kirjallisesti. Vahvistetaan myös puheenymmärtämisen taitoja ja kielen perusrakenteiden hallintaa.

RAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivään liittyvistä asioista. Vahvistetaan kielen perusrakenteiden hallintaa sekä kehitetään kirjoitustaitoa. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

RAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan ranskankielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Kurssilla edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa. Vahvistetaan kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja ja kielen rakenteiden hallintaa.

RAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin, esim. opiskeluun ja työelämään. Harjoitellaan niihin liittyviä suullisia ja kirjallisia viestintätilanteita, esim. omista toiveista ja suunnitelmista kertomista, ja vahvistetaan kielen rakenteiden hallintaa. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta.

RAB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin, yhteiskunnallisiin asioihin ja kestävään elämäntapaan. Kurssilla tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Kurssilla syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden.

RAB39 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kurssilla harjoitellaan kielitaidon eri osa-alueita ylioppilastutkintoon valmistautuen: tekstin- ja kuullunymmärtämistä, rakenteita sekä kirjallista ja suullista viestintää. Kurssilla harjoitetaan eri kielitaidon osa-alueita monipuolisesti yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyöskentelyn keinoin ja eri viestintäkanavia käyttäen Suoritusmerkintä.

ESPANJA EAB3

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Espanja on valinnainen aine, jota voi opiskella yhteensä 9 kurssia. Kurssit 1-8 ovat valtakunnallisia syventäviä kursseja. Kurssi 9 puolestaan on koulukohtainen kurssi, jolla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurseilla harjoitellaan espanjan kielen eri osa-alueita (puhuminen, kuullunymmärtäminen, sanasto ja rakenteet, luetunymmärtäminen, kirjoittaminen) monipuolisesti ja tutustutaan espanjankieliseen maailmaan ja sen kulttuuriin.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Kurssit 1-8 arvioidaan numeroin 4-10. Kurssi 9 arvioidaan S (suoritettu) tai H (hylätty). Kurssien arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Arvosana perustuu siis kaikkeen kurssin aikana tehtyyn työhön (esim. kurssikoe, sanakokeet ja muut tuntitestit, kirjoitustehtävät, tuntityöskentely, esitelmät, suulliset tehtävät). Myös itse- ja vertaisarviointia käytetään arvioinnin tukena mahdollisuuksien mukaan.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Espanjaa opiskelemalla voi työllistyä esim. opettajaksi eri kouluasteille, kääntäjäksi ja tulkiksi. sivuainevalinnoista riippuen myös hyvin eri aloille esim. toimittajiksi, eri viestintäalan tehtäviin, ulkomaankauppaa käyviin yrityksiin, matkailu alalle. Monipuolinen kielitaito on eduksi työnhaussa, mutta siitä on hyötyä etenkin matkailu- ja asiakaspalvelualalla, kaupallisella ja teknisellä alalla kansainvälisissä yrityksissä, EU-uralla ja monella muullakin alalla, kun työskennellään ulkomailla/ulkomaalaisten asiakkaiden kanssa.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Suositellaan kirjoitettavaksi kolmannen vuoden keväällä (eli kurssien 1–9 jälkeen).

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Suosituksena on suorittaa kurssit numerojärjestyksessä. Itsenäinen suoritus on mahdollinen, jos on päällekkäisiä kursseja tai jos sinulla on muualta hankittua kielitaitoa (esim. kielikurssit). Jos et halua kirjoittaa espanjaa tai et voi käydä kaikkia kursseja, opit jo ensimmäisillä kurseilla kielen alkeet ja voit jatkaa espanjan opintoja jatko-opinnoissa.

EAB31 (VS) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk

Kurssilla tutustutaan espanjan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan sen suhde muihin opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan jokapäiväiseen perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely, esittäytyminen ja itsestä kertominen. Opetellaan myös tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Perehdytään suullisen viestinnän alkeisiin, harjoitetaan kuullunymmärtämisen taitoja, opetellaan kielen tavallisimpia rakenteita ja lyhyiden kirjallisten viestien laatimista.

EAB32 (VS) Matkalla maailmassa 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä tavallisimmissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja asiointitilanteissa, esim. kahvilassa/ravintolassa asioiminen, tien kysyminen ja neuvominen. Opetellaan lisää puhumista ja puheenymmärtämistä sekä lyhyiden kirjallisten tuotosten laatimista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

EAB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin, sekä niihin liittyvien palvelujen käyttöön.

Vuorovaikutustaitoja vahvistetaan harjoittamalla kielen puhe-, ymmärrys- ja kirjoitustaitoja ja laajentamalla perusrakenteiden tuntemusta.

EAB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk

Kurssin aihepiirit käsittelevät kulttuurien välisiä kohtaamisia sekä Suomessa että espanjankielisissä maissa ja niissä tarvittavaa viestintää. Kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin kulttuurisiin eroavuuksiin maiden välillä. Eri vuorovaikutustilanteita harjoitellaan sekä suullisesti että kirjallisesti. Vahvistetaan myös puheenymmärtämisen taitoja ja kielen perusrakenteiden hallintaa.

EAB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivään liittyvistä asioista. Vahvistetaan kielen perusrakenteiden hallintaa sekä kehitetään kirjoitustaitoa. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

EAB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan espanjankielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Kurssilla edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa. Vahvistetaan kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja ja kielen rakenteiden hallintaa.

EAB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin, esim. opiskeluun ja työelämään. Harjoitellaan niihin liittyviä suullisia ja kirjallisia viestintätilanteita, esim. omista toiveista ja suunnitelmista kertomista, ja syvennetään kielen rakenteiden hallintaa. Kurssilla kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta.

EAB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk

Kurssin keskeinen sisältö ja tavoitteet Kurssin aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin, yhteiskunnallisiin asioihin ja kestävään elämäntapaan. Kurssilla tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Kurssilla syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden.

EAB39 (VS) Abikurssi 3. vsk

Kurssilla harjoitellaan kielitaidon eri osa-alueita ylioppilastutkintoon valmistautuen: tekstin- ja kuullunymmärtämistä, rakenteita sekä kirjallista ja suullista viestintää. Suoritusmerkintä.

VENÄJÄ VEB3

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Venäjän kieli kuuluu slaavilaisiin kieliin, joka on yksi maailman suurista kieliryhmistä. Venäjän opiskelu antaa valmiudet selviytyä arkipäivän tilanteista venäjää puhuvassa ympäristössä. Samalla tutustutaan Venäjään laajemmin, esimerkiksi kulttuuriin, maantieteeseen ja tapoihin. Venäjän opiskelu avaa myös ymmärrystä muihin slaavilaisiin kieliin ja kulttuureihin. Venäjä voi opiskella B3-kielenä yhteensä yhdeksän kurssia, joista kurssit 1–8 ovat syventäviä kursseja ja kurssi 9 soveltava abikurssi, jossa harjoitellaan ylioppilaskirjoituksia varten.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Venäjän kielessä käytetään mahdollisimman monipuolisia arviointitapoja. Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön tunneilla ja siinä otetaan huomioon kielitaidon eri osa-alueet. Kurssin päättyessä

on kurssikoe, mutta kursseilla pidetään myös pienempiä testejä, tehdään kirjoitelmia sekä erilaisia esitelmia. Myös vertaisarviointia ja itsearviointia käytetään mahdollisuuksien mukaan. Kursseilla 1–8 on numeroarviointi, kurssi 9 arvioidaan arvosanoilla Suoritettu (S) tai Hylätty (H).

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Venäjän kieltä tarvitaan hyvin laajasti eri aloilla niin jatko-opinnoissa kuin työelämässä, koska Venäjän merkitys Suomelle on hyvin merkittävä. Jo pelkkä arkisanasto riittää pitkälle, mutta myös kulttuurin ja tapojen tuntemus antaa etumatkaa muihin työnhakijoihin.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Kurssit on hyvä suorittaa numerojärjestyksessä, koska kielitaito kehittyy asteittain. On suositeltavaa suorittaa kaikki mahdolliset kurssit ennen ylioppilaskokeeseen osallistumista. Venäjä suositellaan kirjoitettavaksi kolmannen vuoden keväällä, varsinkin, jos kieli ei ole kotikieli. Jos venäjä on kotikieli tai muuten esimerkiksi vaihdossa olon takia erityisen hyvällä pohjalla, voi aineen kirjoittaa pitkänä (A-kielenä).

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Jos venäjä on kotikielenä tai sitä on opiskeltu esimerkiksi peruskoulussa B2-kielenä hyvillä arvosanoilla, kurssien itsenäinen suorittaminen on mahdollista. Poikkeusjärjestelyistä on aina sovittava opettajan kanssa erikseen.

[VEB31 \(VS\) Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen 1. vsk](#)

Tutustutaan venäjän kieleen ja sen asemaan maailmassa. Vertaillaan venäjän kieltä opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Opetellaan kyrilliset kirjaimet ja harjoitellaan vuorovaikutusta arkitilanteissa sekä opetellaan keskeisimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Harjoitellaan myös erilaisia tapoja viestiä.

[VEB32 \(VS\) Matkalla maailmassa 1. vsk](#)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä tavallisimmissa asiointitilanteissa sekä matkustamiseen liittyvissä tilanteissa. Opetellaan lisää erilaisten viestintästrategioiden käyttöä. Kurssin keskeiset työtavat. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon eri osa-alueita monipuolisesti yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyöskentelyn keinoin ja eri viestintäkanavia käyttäen.

VB33 (VS) Elämän tärkeitä asioita 1. vsk

Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja erilaisia viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten arkipäivään, kuten harrastuksiin, ihmissuhteisiin ja vapaa-ajan viettoon.

VEB34 (VS) Monenlaista elämää 2. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota mahdollisiin kulttuurien välisiin eroavaisuuksiin vuorovaikutuksessa. Aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisessä viestinnässä Suomessa ja Venäjällä.

VEB35 (VS) Hyvinvointi ja huolenpito 2. vsk

Harjoitellaan keskustelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Opetellaan ilmaisemaan mielipiteitä ja keskustelemaan arkipäivän asioista. Tutustutaan erilaisiin teksteihin, jotka liittyvät hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin. Samalla pohditaan teknologian vaikutusta vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

VEB36 (VS) Kulttuuri ja mediat 2. vsk

Tutustutaan venäjänkielisen kielialueen ajankohtaisiin ja nuoria kiinnostaviin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Edistetään monilukutaitoa lukemalla erilaisia tekstejä ja käsittelemällä esim. kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, kuvataidetta tai mediaa.

VEB37 (VS) Opiskelu, työ ja tulevaisuus 3. vsk

Kiinnitetään erityistä huomiota viestinnän sopivuuteen kulttuurisesta näkökulmasta. Aihepiirit liittyvät kouluun, nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin, esim. myöhempään opiskeluun ja työelämään.

VEB38 (VS) Yhteinen maapallomme 3. vsk

Syvennetään kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitoja eri viestintäkanavia käyttäen ja opiskelijoiden tarpeet huomioiden. Aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestävään elämäntapaan. Tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön.

VEB9 (VS) Abikurssi 3. vsk

Ylioppilastutkintoon valmentava kurssi, jossa kerrataan B3-oppimäärän keskeisiä rakenteita ja sisältöjä. Suoritusmerkintä.

MATEMATIIKKA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Matematiikan asema aikamme kulttuurissa edellyttää valmiutta ymmärtää, hyödyntää ja tuottaa matemaattisesti esitettyä tietoa. Sillä on merkittävä tai ratkaiseva rooli muun muassa tieteissä, teknologiassa, taloudessa, yrittäjyydessä, terveydenhuollossa ja turvallisuudessa. Matematiikan opetuksen tehtävänä on tutustuttaa opiskelija matemaattisen ajattelun malleihin sekä matematiikan perusideoihin ja rakenteisiin, opettaa käyttämään puhuttua ja kirjoitettua matematiikan kieltä sekä kehittää laskemisen, ilmiöiden mallintamisen ja ongelmien ratkaisemisen taitoja. Yhteiskunnan tietoteknistymisen myötä matematiikan osaamisen tarve on lisääntynyt. Matematiikan opiskelu vaatii pitkäjänteisyyttä ja sitkeyttä. Taidot kehittyvät jatkuvan ja säännöllisen tekemisen ja ajattelun kautta. Pelkkä kuunteleminen ei riitä. Oppitunneilla hyödynnetään tietokoneohjelmistoja oppimisen ja ongelmanratkaisun apuvälineinä.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arvioinnin tavoitteena on motivoida opiskelijaa kehittämään matematiikan osaamistaan ja kannustaa pitkäjänteiseen työskentelyyn. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota laskutaitoon, menetelmien käyttöön sekä päätelmien täsmälliseen ja johdonmukaiseen perusteleamiseen. Arvioinnissa huomioidaan kirjalliset / sähköiset tuotokset ja työskentelyprosessien eteneminen. Kaikki kurssit arvioidaan numeroin.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Lukion pitkästä matematiikasta on erityistä hyötyä ammattikorke- ja yliopisto-opiskelussa teknisellä, luonnontieteellisellä, lääketieteellisellä ja kaupallisella alalla. Pitkän matematiikan opiskelu ei sulje mitään jatko-opintoja pois.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Ainetta ei voi kirjoittaa abivuoden syksyllä. Opiskelemalla myös syventävät kurssit matemaattinen osaamisesi laajenee ja samalla valmiudet ylioppilaskirjoituksiin paranevat. Yo-kokeessa osa tehtävistä pohjautuu kokonaan syventävien kurssien asioihin.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Matematiikassa uudet asiat rakentuvat vanhan osaamisen päälle. Perustan on oltava kunnossa, jotta uuden oppiminen on mahdollista. Matematiikkaa opiskeltaessa pitää olla koko ajan täysillä mukana.

MATEMATIIKKA, YLEINEN

MAY 1 (P) Luvut ja lukujonot 1. vsk

Kurssi on kaikille yhteinen. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija sisäistää kurssin keskeiset sisällöt luoden samalla vahvan pohjan seuraavien kurssien opiskelulle sekä omaksuu lukiomatematiikassa tarvittavat työskentelytaidot. Sisältöinä reaaliluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta, funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta, lukujono, rekursiivinen lukujono, aritmeettinen jono ja summa, logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys, eksponenttiyhtälöiden ratkaiseminen, geometrinen jono ja summa.

MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

MAA2 (P) Polynomifunktiot ja -yhtälöt 1. vsk

Polynomien tulo ja binomikaavat, 2. asteen yhtälö ja ratkaisukaava sekä juurten lukumäärän tutkiminen, 2. asteen polynomien jakaminen tekijöihin, polynomifunktio, polynomiyhtälöitä, polynomiepäyhtälön ratkaiseminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA3 (P) Geometria 1. vsk

Kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, sini- ja kosinilause, ympyrä, ympyrän osien ja siihen liittyvien suorien geometria, kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA 4 (P) Vektorit 1. vsk

Vektoreiden perusominaisuudet, vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla, koordinaatiston vektoreiden pistetulo, yhtälöryhmän ratkaiseminen, suorat ja tasot avaruudessa. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA5 (P) Analyttinen geometria 2. vsk

Pistejoukon yhtälö, suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt, itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen, pisteen etäisyys suorasta. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA6 (P) Derivaatta 2. vsk

Rationaaliyhtälö ja –epäyhtälö, funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen, polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA7 (P) Trigonometriset funktiot 2. vsk

Suunnattu kulma ja radiaani, trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen, trigonometristen yhtälöiden ratkaiseminen, yhdistetyn funktion derivaatta, trigonometristen funktioiden derivaatat. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA 8 (P) Juuri- ja logaritmifunktiot 2. vsk

Potenssien laskusäännöt, juurifunktiot ja –yhtälöt, eksponenttifunktiot ja –yhtälöt, logaritmifunktiot ja –yhtälöt, juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA 9 (P) Integraalilaskenta 3. vsk

Integraalifunktio, alkeisfunktioiden integraalifunktiot, määrätty integraali, pinta-alan ja tilavuuden laskeminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA 10 (P) Todennäköisyys ja tilastot 3. vsk

Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma, jakauman tunnusluvut, klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, kombinatoriikka, todennäköisyyksien laskusäännöt, diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma, diskreetin jakauman odotusarvo, normaalijakauma. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA11 (VS) Lukuteoria ja todistaminen 2. vsk

Kurssilla perehdytään logiikan alkeisiin, lukuteorian peruskäsitteisiin ja alkulukujen ominaisuuksiin sekä tutustutaan erilaisiin todistusperiaatteisiin.

MAA12 (VS) Algoritmit matematiikassa 2. vsk

Kurssilla tutkitaan matematiikassa tarvittavia algoritmeja, joita käytetään polynomien jaollisuuden tutkimisessa, yhtälöiden numeerisessa ratkaisemisessa, numeerisessa derivoinnissa sekä pinta-alalaskuissa.

MAA13 (VS) Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi 3.vsk

Funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen, jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia, käänteisfunktio, kahden muuttujan funktio ja osittaisderivaatta, funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä, epäoleelliset integraalit, lukujonon raja-arvo, sarjat ja niiden summat.

MAA14 (KS) Abikurssi 3. vsk

Pääkohdat pitkän matematiikan pakollisista kursseista. Ei itsenäistä suoritusta.

MAA15 (KS) Talousmatematiikka 2. vsk

Kurssi on sama kuin lyhyen matematiikan talousmatematiikan kurssi MAB6. Indeks-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus ja muita laskelmia sekä taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla. Ei itsenäistä suoritusta.

MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Matematiikan lyhyt oppimäärä antaa valmiuksia ymmärtää ja soveltaa matemaattista tietoa. Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija hankkii sellaisia matemaattisia taitoja ja valmiuksia, jotka antavat riittävän pohjan jatko-opinnoille. Oppitunneilla käytetään tietokoneohjelmistoja oppimisen ja ongelmanratkaisun apuvälineinä.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arvioinnin tavoitteena on motivoida opiskelijaa kehittämään matematiikan osaamistaan ja kannustaa pitkäjänteiseen työskentelyyn. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota laskutaitoon, menetelmien käyttöön sekä päätelmien täsmälliseen ja johdonmukaiseen perusteleamiseen.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Matematiikkaa tarvitaan lähes kaikissa lukion jälkeisissä opinnoissa ja laskutaito on olennainen osa sujuvaa työelämää.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Matematiikan lyhyen oppimäärän voi kirjoittaa abivuoden syksyllä tai keväällä, kunhan pakolliset kurssit on suoritettu. Jos syksyllä kirjoittava haluaa opiskella syventäviä kursseja MAB 7 ja MAB 8, niin MAB 7 pitää opiskella toisen vuosikurssin aikana ja MAB 8 viimeistään abivuonna heti ensimmäisessä jaksossa riippuen kurssien sijainnista kurssitarjottimella.

MAB 2 (P) Lausekkeet ja yhtälöt 1. vsk

Suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus, ongelmien muotoileminen yhtälöiksi, yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen, toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 3 (P) Geometria 1. vsk

Kuvioiden yhdenmuotoisuus, suorakulmaisen kolmion trigonometria, Pythagoraan lause, kuvioden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen, geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 4 (P) Matemaattisia malleja 2. vsk

Lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen, potenssiyhtälön ratkaiseminen, eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla, lukujonot matemaattisina malleina. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 5 (P) Tilastot ja todennäköisyys 2. vsk

Tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen, regression ja korrelaation käsitteet, havainto ja poikkeava havainto, kombinatoriikkaa, todennäköisyyden käsite, todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 6 (P) Talousmatematiikka 2. vsk

Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia, taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja mm. lukujonojen ja summien avulla. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 7 (VS) Matemaattinen analyysi 2–3. vsk

Graafisia ja numeerisia menetelmiä, polynomifunktion derivaatta, polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen, polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 8 (VS) Tilastot ja todennäköisyys II 3. vsk

Normaalijakauma, toistokoe, binomijakauma, luottamusvälin käsite. Ei itsenäistä suoritusta.

MAB 9 (KS) Abikurssi 3. vsk

Pääkohdat lyhyen matematiikan pakollisista kursseista. Ei itsenäistä suoritusta.

BIOLOGIA

Yleistä

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elollisen luonnon rakennetta ja toimintaa molekyyli- ja solutasolta biosfääriin. Biologian opetus auttaa opiskelijaa ymmärtämään biotieteiden tarjoamia mahdollisuuksia edistää ihmiskunnan, muun eliökunnan ja elinympäristöjen hyvinvointia. Kurseilla opiskellaan evoluution merkitystä eliökunnan kehitymisessä ja erilaisia vuorovaikutussuhteita lajien välillä sekä geenien toiminnan vaikutuksia solu- ja yksilötasolla. Kaikilla lukion kursseilla on kokeellisista ja havainnoivaa työskentelyä.

Merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Biologian opiskelu antaa valmiudet hakea opiskelemaan mm. lääketiedettä, terveydenhoitoalaa, ympäristöalaa sekä maatalous- ja metsätieteitä. Biologian perustutkimus tuo uutta tietoa lajeista, ympäristön tilasta ja auttaa ratkaisemaan ympäristöongelmia. Biologia on nopeasti kehittyvä tieteenala ja sen sovellukset ovat käytössä monilla aloilla kuten bioteknologiassa, lääketieteessä, elintarviketieteissä ja farmasiassa.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Muut luonnontieteet, kuten kemia, fysiikka ja maantiede ovat hyviä valintoja biologian kursseja opiskeleville. Lisäksi kannattaa opiskella matematiikkaa, koska sitä tarvitaan kaikissa luonnontieteiden jatko-opinnoissa.

Arviointiperusteet

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kyky hahmottaa luonnontieteellisiä syy- ja seuraussuhteita sekä arvioida, esittää ja havainnollistaa tietoa. Arvioinnin tapoja ovat kirjalliset kokeet, suullinen palaute, työselostusten ja kokeellisen työskentelyn BI1-kurssi suoritetaan ensimmäisenä. BI 3-kurssi tulee olla suoritettuna ennen BI 5 -kurssia.

BI1 (P) Elämä ja evoluutio 1. vsk

Kurssilla tutustutaan biologiaan tieteenä, elämän edellytyksiin, solun rakenteeseen ja energian saantiin sekä geeneihin solun toiminnan ohjaajina. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat eliökunnan rakenne, eliöiden lisääntyminen, muuntelu populaatiossa, evoluution perusteet, elämän kehittyminen ja monimuotoistuminen.

Kurssilla tehdään pienimuotoinen kokeellinen tutkimus.

BI2 (P) Ekologia ja ympäristö 1.–2. vsk

Kurssilla opiskellaan populaatioiden, eliöyhteisöjen ja ekosysteemien rakenne sekä eliöiden väliset vuorovaikutussuhteet. Tavoitteena on oppia hahmottamaan ympäristöongelmien syitä ja seurauksia ja tuntee menetelmiä ympäristön tilan tarkkailuun. Opitaan ymmärtämään luonnon monimuotoisuuden ja kestävä elämäntavan merkitys. Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan pienimuotoinen tutkimus tai kehittämisprojekti.

BI3 (VS) Solu ja perinnöllisyys 1.–2. vsk

Kurssilla opiskellaan solun biomolekyylit, solun rakenne ja toiminta sekä solujen lisääntyminen ja periytymisen perusteet. Syvennetään osaamista solusta ja geenien toiminnasta sekä geenitiedon merkityksestä. Kurssilla tutkitaan soluja ja tehdään solubiologinen tutkimus.

BI4 (VS) Ihmisen biologia 2.–3. vsk

Kurssilla opiskellaan ihmiselimistön rakenne ja toiminta, elimistön erilaiset säätelytavat ja sopeutuminen muutoksiin sekä puolustautumiskeinot. Opitaan ymmärtämään lisääntymisen biologiaa sekä tutustutaan elinkaaren aikana tapahtuviin muutoksiin elimistössä. Kurssilla tehdään ihmiselimistön toimintaa mittaavat tutkimus. Numeroarviointi

BI5 (VS) Biologian sovellukset 2.–3. vsk

Kurssin keskeistä sisältöä ovat mikrobit ja niiden merkitys bioteknologiassa, geeniteknologian sovellukset sekä kasvi- ja eläinjalostus. Kurssilla tutustutaan bioteknologian menetelmiin ja sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa ja elintarviketuotannossa. Kurssilla tehdään biologian soveltamiseen liittyvä kokeellinen työ. Numeroarviointi

BI6 (KS) Evoluutiobiologia 2.–3. vsk

Kurssin aiheita ovat periytyminen, muuntelu, valintatyytit, lajien synty ja eliöiden sopeutuminen erilaisiin elinympäristöihin sekä lajien vuorovaikutukset. Kurssilla tutustutaan myös eliökunnan kehitykseen maapallolla sekä eliöiden rakenteessa, fysiologiassa ja levinneisyydessä tapahtuneisiin muutoksiin. Suoritusmerkintä. Lukuvuonna 2019–2020, 2021–22.

BI7 (KS) Biologian työkurssi 2.–3. vsk

Kurssilla opitaan suunnittelemaan ja toteuttamaan biologisia kokeita ja arvioimaan saatuja tuloksia. Syvennetään osaamista eliöiden rakenteesta ja fysiologiasta sekä harjoitellaan lajien tunnistusta. Kurssilla tehdään töitä laboratoriossa ja maastossa.

Suoritusmerkintä. Lukuvuonna 2020–2021, 2022–23

BI8 (KS) Abikurssi 3. vsk

Tavoitteena on valmistautua ylioppilaskirjoituksiin. Kerrataan kurssien keskeiset sisällöt ja harjoitellaan ylioppilaskirjoitusten tehtäviin vastaamista. Suoritusmerkintä.

MAANTIEDE

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Maantieteen opetuksen tehtävänä on kehittää opiskelijan maantieteellistä maailmankuvaa ja antaa hänelle valmiuksia ymmärtää maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia ilmiöitä ja ongelmia sekä niiden ratkaisumahdollisuuksia. Maantieteen opetuksessa integroituvat luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aiheet. Opetus antaa opiskelijalle valmiuksia ympäristö- ja ihmisoikeuskysymysten tarkasteluun. Maantiedettä on hyvin mahdollista opiskella myös yksittäisiä syventäviä kursseja.

Luonnonmaantieteen kurssi GE2 tukee hyvin luonnontieteiden opiskelua ja ihmismaantieteen kurssi GE3 sopii hyvin yhteiskunnallisten (esim. YH ja HI) aineiden tueksi. GE4 kurssilla käsitellään monipuolisesti geomediaa ja kurssilla opetellaan tutkielman tekoon liittyviä taitoja, joita voi hyödyntää monissa eri oppiaineissa ja jatko-opinnoissa. GE4-kurssille on mahdollista osallistua, kun on käynyt kaikille pakollisen GE1-kurssin.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Maantieteessä käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi kurssikoe, karttakokeet sekä erilaiset kirjalliset tehtävät. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota koko kurssin jatkuvaan näyttöön. GE4 Geomedia-kurssin opintoihin kuuluu maantieteellisen tutkielman tekeminen.

Kursseilla GE1-GE5 on käytössä numeroarviointi, kursseista GE6 ja GE7 suorituserkintä.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Maantiede on yleissivistävä ja monipuolinen oppiaine, jossa hankittuja tietoja ja taitoja voi hyödyntää monilla eri aloilla. Yliopistoissa on mahdollista opiskella pääaineena maantiedettä tai geologiaa. Maantieteen lukio-opintoja voi hyödyntää myös monilla teknisillä aloilla kuten geotekniikka, maanmittaus, paikkatietotekniikka, kaavoitus. Maantieteen opinnoista on hyötyä myös yhteiskuntatieteellisillä aloilla, kuten väestötieteissä, matkailututkimuksessa tai kehitysmaatutkimuksessa. Kursseilla harjoitellaan ja käytetään paljon sähköisiä ohjelmia, esimerkiksi harjoitellaan diagrammien ja taulukkojen tekemistä. Näistä taidoista on hyötyä monissa eri opinnoissa sekä työelämässä.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Maantiedettä voi kirjoittaa sekä abivuoden syksyllä että keväällä. Kertauskurssin paikka voi vaihdella eli kertauskurssi järjestetään joko ensimmäisessä tai kolmannessa jaksossa riippuen kurssille osallistuvien määrästä. Jos aiot kirjoittaa maantieteen, niin silloin kannattaa suorittaa kurssit GE1 ja GE2 ensimmäisenä vuonna, kurssit GE3 ja GE4 toisena vuonna ja kurssi GE7 abivuonna. Kurssit GE5 ja GE6 järjestetään vuorovuosin, joten ne on mahdollista suorittaa toisena tai kolmantena lukivuonna.

Jos aikoo opiskella suurimman osan tai kaikki maantieteen kurssit, niin kurssit GE1-GE3 kannattaa suorittaa ennen GE4 ja GE5 kursseja.

[GE1 \(P\) Maailma muutoksessa 1. vsk](#)

Luonnon ja ihmisen aiheuttamat riskit eri puolilla maapalloa. Riskien vähentäminen, niihin varautuminen ja myönteinen kehitys maailman eri alueilla. Paikannimistön harjoittelu. Numeroarviointi.

[GE2 \(VS\) Sininen planeetta 1. vsk](#)

Maa planeettana: maapallon rakenne, pinnanmuotojen muuttuminen, ilma- ja vesikehän ilmiöt sekä ilmasto ja kasvillisuus eri puolilla maailmaa. Numeroarviointi.

GE3 (VS) Yhteinen maailma 2. vsk

Maa ihmisten kotina: maapallon väestö ja asutus, erilaiset kulttuurit, muuttoliikkeet ja kaupungistuminen, luonnonvarojen käyttö, liikenne ja matkailu. Numeroarviointi.

GE4 (VS) Geomedia 2. vsk

Kehitys maailman eri alueilla, aluesuunnittelu ja geomedia (esimerkiksi erilaiset internetin karttaohjelmat). Opiskelija tekee kurssilla joko tutkielman jostakin alueesta (esimerkiksi kunnasta, osavaltiosta tai valtiosta) tai projektin johonkin kehityskysymykseen liittyen. Projektin voi tehdä yksin, parin kanssa tai pienessä ryhmässä. Projektin voi liittää johonkin globaaliin teemaan (esimerkiksi köyhyys tai lasten oikeudet) tai esimerkiksi jonkin asian kehittämiseen omassa kunnassa. Numeroarviointi.

GE5 (KS) Kartta- ja paikkatietokurssi 2.–3. vsk

Karttatyytit, karttatulkinta, paikkatiedon ja paikkatietojärjestelmän (GIS) perusteet. Kaukokartoitus, satelliittipaikannusjärjestelmät, paikkatietoanalyysit ja paikkatietoon liittyvät sovellukset.

Tarjotaan parittomina lukuvuosina eli esimerkiksi 2019–2020, 2021–22.

Numeroarviointi.

GE6 (KS) Kehitysmaantiede 2.–3. vsk

Kehityksen haasteet ja mahdollisuudet eri puolilla maailmaa, erilaisiin kehittyviin maihin tutustuminen, alkuperäiskansat, ajankohtaiset konfliktit ja kehitysyhteistyö. Tarjotaan parillisina lukuvuosina eli esimerkiksi 2020–2021, 2022–2023. Suoritusmerkintä.

GE7 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kerrataan maantieteen kurssien keskeiset sisällöt ja harjoitellaan ylioppilaskirjoituksiin. Suoritusmerkintä

FYSIIKKA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Fysiikan opetuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden luonnontieteellisen ajattelun kehittymistä ja antaa valmiuksia opiskella luonnontieteellisillä aloilla. Tunneilla tehtävien kokeellisten töiden tarkoituksena on kehittää työskentelyn ja yhteistyön taitoja, kannustaa luovaan ja kriittiseen ajatteluun sekä innostaa fysiikan opiskeluun.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön. Arvioinnissa huomioidaan mm. kirjallinen näyttö, kokeellinen työskentely, opiskelijan oman oppimisprosessin arvioiminen sekä jatkuva näyttö.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Lukion fysiikan opintojen suorittamista edellytetään monilla tekniikan ja luonnontieteen alojen sekä lääketieteen opinnoissa. Fysiikka pyrkii löytämään ympäristöstä ilmiöitä ja lainalaisuuksia, joita voidaan mallintaa fysiikan lakien avulla. Ilmiöitä mallintamalla niistä ja niiden kehityksestä voidaan laatia ennusteita, jotka auttavat ymmärtämään ilmiötä syvällisemmin. Samoja fysiikan lakeja hyödynnetään monenlaisessa teollisuudessa sekä koneiden ja laitteiden toiminnassa.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Fysiikka suositellaan kirjoitettavaksi abivuoden keväällä. Ensimmäisenä vuonna opiskellaan kurssit FY1, FY2 ja FY3, toisena vuonna kurssit FY4, FY5 ja FY6 ja abivuonna kurssit FY7 ja FY8.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Hyvät matemaattiset taidot sekä muiden luonnontieteiden opiskelu auttavat fysiikan opiskelussa.

Fysiikan kurssit 1–8 suoritetaan numerojärjestyksessä.

FY1 (P) Fysiikka luonnontieteenä 1. vsk

Kurssin tavoitteena on herättää kiinnostusta fysiikkaa ja sen opiskelua kohtaan. Kurssilla perehdytään kokeellisiin menetelmiin ja tulosten esittämiseen graafisesti. Muita keskeisiä sisältöjä ovat tutustuminen maailmankaikkeuden ja aineen rakenteeseen, voimaan ja liikeilmiöihin sekä mallintamiseen fysikaalisen tiedon rakentumisessa. Numeroarviointi.

FY2 (VS) Lämpö 1. vsk

Kurssin tavoitteena on syventää ymmärrystä energiasta ja kehittää valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan päätöksentekoon. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat lämpö ja lämpötila, kaasujen tilanmuutokset, olomuodon muutokset, mekaaninen työ, teho ja hyötysuhde sekä energian säilyminen. Numeroarviointi.

FY3 (VS) Sähkö 1. vsk

Kurssin tavoitteena on oppia käyttämään ja soveltamaan sähköön liittyviä käsitteitä sekä tekemään sähköopin perusmittauksia. Keskeisiä sisältöjä ovat sähkövirtaan ja jännitteeseen liittyvät ilmiöt, tasavirtapiirit, sähkökenttä sekä sähköturvallisuus. Numeroarviointi.

FY4 (VS) Voima ja liike 2. vsk

Kurssilla syvennetään ensimmäisellä kurssilla opittuja suoraviivaiseen liikkeeseen ja Newtonin lakeihin liittyviä käsitteitä. Tavoitteena on osata käyttää ja soveltaa voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä sekä ymmärtää säilymislakien merkitys fysiikassa. Numeroarviointi.

FY5 (VS) Jaksollinen liike ja aallot 2. vsk

Kurssin tavoitteena on osata käyttää ja soveltaa jaksollisen liikkeen ja aaltojen käsitteitä jokapäiväisen elämän ilmiöissä. Keskeisiä sisältöjä ovat ympyräliike, harmoninen voima ja värähdysliike, aaltoliikkeeseen liittyvät peruskäsitteet sekä ääni aaltoliikkeenä. Numeroarviointi.

FY6 (VS) Sähkömagnetismi 2. vsk

Kurssin keskeisenä sisältönä ovat sähkömagneettiset ilmiöt. Tarkastellaan varatun hiukkasen liikettä sähkö- ja magneettikentässä, vaihtovirran syntyä ja energian siirtoa sähkövirran avulla sekä sähkömagneettisen säteilyn spektriä. Tutustutaan valo-opinilmiöihin sekä fysiikan merkitykseen energia- ja viestintäteknologiassa. Numeroarviointi.

FY7 (VS) Aine ja säteily 3.vsk

Kurssin tavoitteena on osata käyttää ja soveltaa aineen ja säteilyn käsitteitä sekä syventää kokonaiskuvaa fysiikasta aineen ja maailmankaikkeuden rakennetta selittävänä tieteenä. Tutustutaan kvanttumiseen, dualismiin sekä aineen ja energian ekvivalenssiin. Perehdytään ydinfysiikkaan sekä radioaktiiviseen säteilyyn ja säteilyturvallisuuteen. Numeroarviointi.

FY8 (KS) Abikurssi 3.vsk

Kurssin tavoitteena on fysikaalisten laskuvalmiuksien parantaminen ja fysikaalisten ajattelumallien sekä fysiikan kokonaiskuvan vahvistaminen. Keskeisenä sisältönä on kurssien kertaaminen ja valmistautuminen ylioppilaskirjoituksiin. Suoritusmerkintä.

FY9 (KS) Kesä HAMK 1.-2.vsk

Viikon kestävä tekniikan alan yhteistyökurssi Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa. Kurssi järjestetään kesäkuun alussa HAMK:n tiloissa. Kurssin ideana on tutustuttaa lukiolaisia tekniikan saloihin itse tekemällä ja oivaltamalla. Viikon ohjelmassa on pikakurssi tuotteen suunnitteluun ja testaamiseen oman tekemisen ja kokemisen kautta. Samalla tutustutaan joihinkin fysiikan ilmiöihin laboratoriokokeiden avulla ja perehdytään materiaalien lujuusominaisuuksiin. 3D-tulostaminen ja sen tuomat arkipäivän mahdollisuudet ovat vahvasti esillä koko kurssin ajan. Kurssin sisältö voi hieman vaihdella eri vuosina. Arviointi: hyväksytty/hylätty

KEMIA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Kemia on eksakti luonnontiede, joten sitä on opittava tarkasti ja täsmällisesti. Siinä ilmaistaan asioita sanallisesti, laskuilla, kuvaajilla ja reaktioyhtälöillä. Näiden kuvaamiseen voidaan käyttää kaikkia matematiikassa, fysiikassa ja tietojenkäsittelyssä opittuja menetelmiä.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arvioinnissa otetaan huomioon laboratoriotyöt ja niiden selostukset, mahdolliset muut kirjalliset työt, tuntitestit, jatkuva näyttö ja loppukoe, suulliset ja kirjalliset tuotokset, vierailuraportit, opiskelijan itse arviointi ja tuntiaktiivisuus. Kaikilla kursseilla tehdään laboratoriotöitä, joten kurssien itsenäinen suorittaminen ei ole mahdollista (paitsi KE 7).

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Pitkät luonnontieteiden ja matematiikan oppimäärät tarjoavat suuren määrän erilaisia jatko-opintopaikkoja, joihin voi olla suhteellisen helppo päästä. Sen lisäksi kemiaa tarvitaan välineenä biologian, lääketieteen, ravintotieteiden, hoitoalojen ja erilaisten materiaalien valmistukseen liittyvissä jatko-opintopaikoissa ja työtehtävissä.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Jos kirjoittaa aineen abivuoden syksyllä, on hyvä suorittaa opinnot seuraavasti: Kurssit 1 ja 2 ensimmäisenä vuonna, kurssit 3 ja 4 toisena vuonna ja kolmannen syksyllä kurssi 5. Yo-kokeeseen pitää valmistautua kesän aikana, koska kertauskurssia ei syksyllä yleensä ole. Jos kirjoitat aineen abivuoden keväällä, sinun on hyvä suorittaa opintosi seuraavasti: Kuten edellä ja lisäksi kertauskurssi abivuonna. Suositellaan kemian kirjoittamista keväällä.

Suoritusjärjestys

Ensin suoritetaan kurssit KE 1 ja KE 2. Tämän jälkeen voidaan suorittaa kurssit KE 3, KE 4 tai KE 5 missä järjestyksessä tahansa. Kurssi KE 6 voidaan suorittaa kurssien KE 1, KE 2 ja KE 3 jälkeen.

KE1 (P) Kemiaa kaikkialla 1. vsk

Kurssin tavoitteena on antaa kuva kemian merkityksestä jokapäiväisessä elämässä, ympärillä olevassa luonnossa ja yhteiskunnassa. Keskeisiä sisältöjä ovat atomin rakenne, jaksollinen järjestelmä, kemialliset sidokset ja aineiden erilaiset ominaisuudet. Laboratoriotöiden avulla tutustutaan kemian perustyömenetelmiin. Numeroarviointi.

KE2 (VS) Ihmisen ja elinympäristön kemia 1. vsk

Kurssin tavoitteena on osoittaa, mikä on kemian merkitys terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Keskeisiä sisältöjä ovat orgaanisten yhdisteryhmien rakenteet, ominaisuudet, isomeria ja niiden mallintaminen erilaisin keinoin. Lisäksi opetellaan laskemaan ainemäärää ja konsentraatiota. Numeroarviointi.

KE3 (VS) Reaktiot ja energia 2. vsk

Kurssin tavoitteena on auttaa ymmärtämään kemiallisia reaktioita ja niihin liittyviä energiamuutoksia sekä kemian merkitystä energiaratkaisujen ja ympäristön kannalta. Keskeisiä sisältöjä ovat kaasujen ominaisuudet, erilaiset kemialliset reaktiot ja niihin liittyvät laskutekniikat ja energiamuutokset. Numeroarviointi.

KE4 (VS) Materiaalit ja teknologia 2. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee ja osaa käyttää vastuullisesti tärkeimpiä materiaaleja jokapäiväisessä elämässä. Keskeisiä sisältöjä ovat erilaisten materiaalien ominaisuudet, käyttö ja elinkaari sekä sähkökemian keskeiset asiat, kuten hapettuminen ja pelkistyminen, sähkökemiallinen pari ja elektrolyysi. Numeroarviointi.

KE5 (VS) Reaktiot ja tasapaino 3. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää ja soveltaa reaktioiden ja kemiallisen tasapainon käsitteitä erilaisissa ilmiöissä. Keskeisiä sisältöjä ovat kemian merkitys kestävän tulevaisuuden kannalta, reaktionopeus, erilaiset tasapainoreaktiot ja niiden käsittely graafisesti ja laskennallisesti. Numeroarviointi.

KE6 (KS) Orgaaninen kemia ja biokemia 2.–3. vsk

Kurssin tavoitteena on täydentää ja laajentaa opiskelijan tietoja orgaanisista yhdisteistä ja biomolekyyleistä sekä niiden merkityksestä elämälle. Keskeisiä sisältöjä ovat orgaanisten yhdisteiden ja biomolekyylien ominaisuudet, reaktiot ja niiden rakenteiden tutkiminen erilaisia malleja käyttäen. Kurssilla tutustutaan johonkin aiheeseen liittyvään, paikalliseen yritykseen, esim. Apteekkiin. Numeroarviointi. Kurssi tarjotaan parillisina lukuvuosina, esim. 2020–2021, 2022–23.

KE7 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa varmuutta kemiallisten tietojen ja taitojen hallintaan. Kurssilla kerrataan kemian keskeisiä sisältöjä ryhmän toivomusten mukaisesti, harjoitellaan mm. yo-tehtävien tekemistä ja kemiallisen tiedon esittämistä täsmällisesti laskennallisesti ja graafisesti. Numeroarviointi tai suorituserkintä. Itsenäinen suoritus on mahdollinen.

FILOSOFIA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Filosofian tavoitteena on opiskelijan omien ajattelun valmiuksien kehittäminen. Tämä tapahtuu tarkastelemalla käsitteellisesti ja keskustellen erilaisia todellisuutta, arvoja, normeja ja yhteiskuntaa koskevia kysymyksiä ja käsityksiä. Lisäksi filosofia kehittää opiskelijan valmiuksia arvioida erilaisten käsitysten ja mielipiteiden perusteita järkipäisesti.

Filosofian opiskelu

- kehittää opiskelijan kykyä hahmottaa laajoja asiakokonaisuuksia kehittämällä näin myös yleisiä oppimisen valmiuksia
- tukee opiskelijan valmiuksia eettiseen pohdintaan niin oman elämän kuin yhteiskunnankin tasolla
- lisää ymmärrystä yhteiskunnan toiminnasta ja kykyä hahmottaa monimutkaisia yhteiskunnallisia kysymyksiä
- kehittää luovaa ja itsenäistä ajattelua sekä erilaisia ajattelun taitoja
- parantaa opiskelijan kykyä perustella omia mielipiteitä ja käsityksiä sekä vastaavasti kykyä ymmärtää ja kunnioittaa muiden mielipiteitä
- tukee opiskelijan kasvua aktiiviseksi, vastuulliseksi ja muita kunnioittavaksi kansalaiseksi
- auttaa hahmottamaan ja jäsentämään jatkuvasti kasvavaa informaatiotulvaa ja muita nyky-yhteiskunnan ajankohtaisia ilmiöitä

Aineen yleiset arviointiperusteet

Filosofiassa arviointi kohdistuu ajattelun taitojen sekä filosofian keskeisten käsitteiden ja teorioiden hallintaan sekä kykyyn ilmaista filosofista ajattelua näiden avulla. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön loppukoetta painottaen. Kursseilla on mahdollista teetättää ja käyttää oppimisen ja osaamisen arvioinnin tukena erilaisia testejä, esitelmää sekä kirjallisia töitä. Itse- ja vertaisarviointia hyödynnetään tukemassa oppimista mahdollisuuksien mukaan. Pakollisista ja syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi (4–10).

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Filosofia antaa hyvän pohjan ihmisen, maailman ja niihin liittyvien erilaisten ilmiöiden ymmärtämiselle. Filosofiaa voi opiskella yliopistoissa ja oppiaineesta voi valmistua esimerkiksi opettajaksi ja tutkijaksi. Filosofia antaa myös muodollisen pätevyyden moniin valtionhallinnon virkoihin. Koska filosofian keskeisenä tavoitteena on opiskelijan järkipäisen, käsitteellisen, kyseenalaistavan ja perusteita etsivän ajattelun kehittäminen, filosofian opiskelu tukee monipuolisesti myös muiden oppiaineiden opiskelua ja niissä menestymistä. Samasta syystä filosofian opiskelu myös antaa valmiuksia alati muuttuvassa maailmassa ja monimutkaistuvassa työelämässä toimimiseen.

Suoritusjärjestys ja ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Ensimmäinen kurssi (FI 1) suoritetaan ensimmäiseksi ensimmäisenä opiskeluvuotena. Tämän jälkeen loput kurssit (FI 2–4) voidaan suorittaa opiskelijan haluamassa/lukujärjestykseen sopivassa järjestyksessä. Mikäli mahdollista kannattaa FI 2 –kurssi suorittaa ennen kursseja FI 3 ja 4, mutta tämä ei ole välttämätöntä.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

”...sillä ihmetys on filosofille tuttu tunne, ja filosofia alkaa ihmettelystä”

-Platon, Theatetus

FI1 (P) Filosofia 1.vsk

Johdantokurssi filosofiaan. Perehdytään siihen, mitä filosofia on, harjoitellaan perustelemista ja keskustelun taitoja. Keskeisiä teemoja ovat tieto-oppi, filosofiset peruskysymykset ja –erottelut: henki ja aine, vapaus ja välttämättömyys, käsitteellinen ja empiirinen, objektiivinen ja subjektiivinen. Numeroarviointi.

FI2 (P) Filosofia 2. vsk

Etiikan kurssi, jolla oman elämän merkityksellisyyttä ja elämänvalintoja tarkastellaan eettisen teorian avulla. Tavoitteena on, että opiskelija osaa kurssin jälkeen perustella, analysoida ja arvioida toimintaansa eettisesti. Numeroarviointi.

FI 3 (VS) Filosofia 2.vsk

Opiskelija oppii perustelemaan omia yhteiskunnallisia ratkaisujaan yhteiskuntafilosofisen teorian avulla. Sisältöjä ovat oikeudenmukaisuuden eri muodot, vallan oikeuttaminen, demokratian muodot, anarkismi, talous ja hyvinvointi, poliittiset ihanteet ja niiden toteuttaminen yhteiskunnalliset jännitteet ja ristiriidat. Numeroarviointi.

FI4 (VS) Filosofia 2.-3.vsk

Keskeisiä sisältöjä ovat tieto, olemassaolon kysymykset ja tiede käsitteenä sekä tieteenfilosofian peruskäsitteet. Perehdytään tarkemmin näihin johdantokurssilla esiteltyihin teemoihin: totuusteoria, tiedon mahdollisuus ja rajat, tieteellisen tutkimuksen luonne ja menetelmät. Mahdollisuuksien mukaan kerrataan yo-kirjoituksia varten. Numeroarviointi.

PSYKOLOGIA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Ihmisen toimintaa tutkivana tieteenä psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija voi omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsitellä psyykkisiä ilmiöitä. Psykologian tiedot ja taidot tukevat itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä. Psykologian yhtäältä empiirinen ja toisaalta pohdiskeleva ote luo opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kriittistä ajatteluaan.

Opiskelijaa autetaan oivaltamaan psykologisen tiedon yhteys sosiaalisiin, kulttuurisiin ja ajankohtaisiin kysymyksiin sekä ymmärtämään psyykkisten, biologisten ja sosiaalisten tekijöiden välistä vuorovaikutusta ja vastavuoroista riippuvuutta.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Opiskelijan kurssisuorituksesta annetaan arvosana kurssin päätyttyä. Annettavan arvosanan tulee perustua monipuoliseen näyttöön kurssin tavoitteiden saavuttamisesta. Erilaisten tuotosten lisäksi käytetään opiskelijan työskentelyn havainnointia. Arvosanan antamisen tukena voidaan käyttää opettajan ja opiskelijan välisiä keskusteluja sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointia. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot ja taidot. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Psykologiaa tarvitaan laajasti erilaisissa ohjaus-, opetus- ja kasvatustilanteissa. Myös kaupan, mainonnan ja markkinoinnin ja lääketieteellisessä aloilla opiskelija hyötyy psykologian peruskäsitteistä. Psykologian lukio-opinnoista on hyötyä oikeustieteelliseen, lääketieteelliseen, poliisi- ja sotilasalalla sekä teologisella alalla. Psykologian osa-alueista opetus- ja ohjaustyössä on keskeistä elämäntiete- ja kehityspsykologia, oppimisen ja koulutettavuuden psykologia opetustyössä, kliininen psykologia esim. Kasvatusneuvoloissa. Psykologin työssä keskeistä on persoonallisuuden ja kognitiivinen psykologia. Psykologisen tiedon merkitys on kasvanut esimerkiksi työnohjaus- ja esimiestehtävissä (organisaatiopsykologia).

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Psykologian voi kirjoittaa syksyllä tai keväällä. Ylioppilaskirjoitusten kysymykset laaditaan viiden valtakunnallisen kurssin aineiston pohjalta, joten useimmiten psykologia kirjoitetaan vasta keväällä. Silloin opiskelija ehtii osallistua myös psykologian kertauskurssille. Myös koulukohtaisten syventävien kurssien käymisestä on hyötyä ylioppilaskirjoituksissa.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Psykologian on monipuolinen tiede, joka käsittelee ihmiselämän kaikkia osa-alueita.

PS1 (P) Psyykkinen toiminta ja oppiminen 1.vsk

Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden merkitystä ihmisen toiminnan selittämisessä ja ymmärtämisessä. Hän tutustuu ihmisen tietoiseen ja tiedostamattomaan psyykkiseen toimintaan ja tutustuu psykologian keskeisiin aihepiireihin, kuten tunteisiin, motivaatioon ja muistiin. Opiskelija oppii havainnoimaan ja pohtimaan ihmisen toimintaa ja omaa psyykkistä hyvinvointiaan. Hän tutustuu myös psykologisen tutkimuksen menetelmiin.

Numeroarviointi.

PS2 (VS) Kehittyvä ihminen 1.-2.vsk

Kurssilla opiskelija oppii, miten ihmisen kehitystä tutkitaan sekä osaa eritellä ihmisen kehitykseen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija perehtyy erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän psykologiaan. Hän oppii hermoston toiminnan periaatteita sekä ymmärtää niiden yhteyden yksilön psyykkiseen kehitykseen. Numeroarviointi.

PS3 (VS) Tietoa käsittelevä ihminen 2. vsk

Kurssilla opiskelija oppii tiedonkäsittelyyn vaikuttavien toimintojen periaatteita ja osaa tarkastella niitä myös arjessaan. Hän perehtyy havaitsemiseen, tarkkaavuuteen ja muistiin psykologisesta näkökulmasta. Opiskelija myös perehtyy tarkemmin yhteen korkeamman kognitiivisen toiminnan ilmiöön, kuten päätöksentekoon, ongelmanratkaisutaitoihin, asiantuntijuuteen tai kielellisiin toimintoihin. Hän ymmärtää myös näiden toimintojen hermostollista perustaa. Numeroarviointi.

PS4 (VS) Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys 2.–3. vsk

Kurssilla opiskelija tutustuu tunteita ja mielenterveyttä koskevaan psykologiseen tietoon ja tutkimukseen. Aiheina ovat tunteiden tunnistaminen, tutkimus ja niiden hallinnan mahdollisuudet. Käsitellään myös sitä, miten omaa mielenterveyttä voi pitää yllä sekä mitä millaisia ovat yleisimmät mielenterveyden häiriöt ja sairaudet. Tutkitaan unen ja nukkumisen, stressin ja kriisien merkitystä lukiolaisen mielenterveydelle. Numeroarviointi.

PS5 (KS) Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen 3.vsk

Kurssilla käsitellään keskeisiä yksilöiden välisiä eroja, kuten temperamentti, persoonallisuuden piirteet, älykyys, lahjakkuus ja tulkintatyyli. Kurssilla tutustutaan persoonallisuutta ja sosiaalipsykologiaa koskevaan tutkimukseen. Siellä käsitellään muiden ihmisten, tilanteiden ja sosiaalisten verkostojen vaikutusta ihmisen persoonallisuuteen. Persoonallisuuden kehitystä tutkitaan esimerkiksi psykoanalyttisen, kognitiivisen sekä humanistisen teorian valossa. Numeroarviointi.

PS6 (KS) Ryhmäilmiöitä 1.-2.vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää tietouttaan ryhmien toimintaan vaikuttavista psykologisista ja sosiaalipsykologisista tekijöistä. Opiskelija tutustuu ajankohtaisiin sosiaalipsykologisesti kiinnostaviin ilmiöihin ja käyttää aktiivisesti eri tietolähteitä hakiessaan tietoa niistä. Keskeisiä sisältöjä ovat sosiaalinen kognitio eli sosiaalisen tiedon käsittely kuten asenteet, rasismi, stereotyyptit, stigmat, jne. Muita teemoja ovat sosiaalinen vuorovaikutukseen vaikuttavat tekijät, ryhmän vaikutus yksilön toimintaan, ryhmien väliset suhteet ja monikulttuurisuus ja akkulturaatioteoriat. Numeroarviointi.

PS7 (KS) Minä ja muut 2.vsk

Soveltava kurssi, jonka aikana oppilaat tutustuvat käytännön harjoitteiden avulla erilaisiin stressinsäätelykeinoihin. Kurssilla tehdään paljon ryhmäharjoitteita, joiden tavoitteena on oppia toimivan vuorovaikutuksen taitoja. Kurssille osallistuminen vaatii ainakin psykologian kurssien 1 ja 2 suorittamista. Kurssi arvioidaan suositettu / hylätty merkinnällä eikä sen itsenäinen suorittaminen ole mahdollista. Arvioinnin keskeisin kriteeri on aktiivinen osallistuminen kurssilla sekä harjoitteiden suorittaminen hyväksytysti. Tarjotaan parillisina lukuvuosina 2020–2021, 2022–2023.

PS8 (KS) Abikurssi 3.vsk

Kurssilla kerrataan lukion psykologian kurssien keskeiset sisällöt ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Lisäksi tutustuttaa psykologian jatko-opiskelumahdollisuuksiin. Opiskelijat kirjoittavat harjoitusesseitä ja vastaavat aikaisempien vuosien ylioppilaskoekysymyksiin. Suoritusmerkintä.

HISTORIA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Historian opiskelu opettaa ymmärtämään ihmistä ja ihmisen toimintaa. Yleissivistyksemme vahvistuu ja kykymme ymmärtää oman aikamme maailmaa sekä sen muuttumista. Historia tukee

myös kasvuamme aktiiviseksi ja moninaisuutta sekä erilaisuutta ymmärtäväksi yhteiskunnan jäseneksi. Historiassa ei opiskella pelkkiä tosiasioita tai faktoja, vaan opetellaan tulkitsemaan menneisyyttä. Opiskelu kehittää kriittistä ajattelua sekä kehittää kykyämme hankkia tietoa, erottaa olennainen epäolennaisesta ja käsitellä laajoja tietokokonaisuuksia. Historian keskeisiä käsitteitä ovat aika, muutos, jatkuvuus, syy- ja seuraussuhteet sekä historiallinen ymmärrys ja empatia.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Loppukoetta painotetaan, mutta kursseilla on mahdollista teetättää ja käyttää osaamisen arvioinnin tukena erilaisia testejä, esitelmiä sekä kirjallisia töitä. Itse- ja vertaisarviointia hyödynnetään tukemassa oppimista mahdollisuuksien mukaan. Pakollisista ja syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi (4–10).

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Historia antaa hyvän pohjan maailman ja erilaisten ilmiöiden ymmärtämiselle. Historiaa voi opiskella yliopistoissa pääaineena ja valmistua esimerkiksi opettajaksi, tutkijaksi tai erilaisiin yhteiskunnallista osaamista vaativiin tehtäviin. Historiassa on lukiossa paljon kursseja, joten se voi antaa hyvät todistuspisteet pyrittäessä jatko-opintoihin.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Jos kirjoitat aineen abivuoden syksyllä, sinun on hyvä suorittaa opintosi seuraavasti:

Pakolliset kurssit (HI 1-3) tulee suoritettua jo 1. ja 2. vuonna. Syventävät kurssit on myös mahdollista suorittaa 1. ja 2. vuonna (HI 4 1. vuonna, HI 5 1. tai 2. vuonna ja HI 6 2. vuonna tai 3. vuoden 1. jaksossa). Sotahistorian kurssi (HI 7 tarjotaan joka toinen vuosi) täydentää ja syventää pakollisten kurssien (HI 2 ja 3) tietoa. Jos kirjoitat historian valitse abivuoteen myös kertauskurssi (HI 8).

Enemmistö on kirjoittanut historian jo syksyllä, mutta historian voi kirjoittaa myös abivuoden keväällä.

[HI1 \(P\) Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa 1. vsk](#)

Tarkastelemme yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta ensin esihistorian maanviljelyskulttuurissa ja lopulta modernissa 2000-luvun kulutusyhteiskunnassa. Keskeisiä aiheita ovat väestönkehitys, elinkeinot, tekniikka ja yhteiskuntien kehitys vuosituhansien aikana. Tavoitteena on omaksua ja oppia tuottamaan historiallista tietoa kriittisesti. Numeroarviointi.

[HI2 \(P\) Kansainväliset suhteet 2.vsk](#)

Kurssilla opiskellaan maiden välisiä suhteita 1900-luvun alusta nykypäivään. Keskeisiä teemoja ovat kansainvälisen politiikan peruskäsitteet, demokratian ja diktatuurin välinen jännite, kriisit, turvallisuusjärjestelmät sekä erilaiset vaikuttamiskeinot kuten propaganda. Kurssilla arvioimme ja vertailemme erilaisten konfliktien syitä ja ratkaisumahdollisuuksia sekä näemme niiden vaikutuksen nykypäivään ja tulevaisuuteen. Numeroarviointi.

HI3 (P) Itsenäisen Suomen historia 2. vsk

Kurssin aiheina ovat Suomen historian keskeiset muutokset ja kehityslinjat 1800-luvun loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä oppimisen kohteita ovat itsenäistyminen, Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset muutokset. Opiskelijan tulee ymmärtää Suomen valtiollisen kehityksen yleiseurooppalainen ja maailmanpoliittinen tausta. Numeroarviointi.

HI4 (VS) Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys 1. vsk

Kurssilla tutustutaan eurooppalaiseen ihmiseen antiikista nykypäivään. Näin ymmärrämme paremmin elämäämme vaikuttaneita tekijöitä ja menneisyydessä syntyneiden aatteiden ja ajattelutapojen merkitystä tänään. Tärkeitä aiheita ovat esimerkiksi antiikki, renessanssi, valistus ja ihmisoikeudet, lukuisat taidesuuntaukset ja kulttuurin monimuotoistuminen nykyaikana. Numeroarviointi.

HI5 (VS) Ruotsin itämaasta Suomeksi 1.–2. vsk

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa 1800-luvulle asti. Näin hahmottuu miten syrjäisestä kaskenkaatajien ja eränkävijöiden yhteisöistä kehittyi vähitellen eurooppalainen sivistyskansa. Yhteiskunnan ja talouden lisäksi emme unohda arjen historiaa ja ihmisten elämäntavan muutoksia. Syvennymme erityisesti historian lähteisiin ja erilaisiin tapoihin tutkia historiaa. Numeroarviointi.

HI6 (VS) Maailman kulttuurit kohtaavat 2.-3.vsk

Tarkastelemme eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina. Samalla perehdymme kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin ja huomaamme, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajan saatossa. Kurssilla tarkastellaan yhtä tai useampaa seuraavista: Amerikan alkuperäiskulttuurit, Australian ja Oseanian alkuperäiskulttuurit, Aasian kulttuurit, Afrikan kulttuurit, arktiset kulttuurit ja Lähi-idän kulttuurit. Numeroarviointi.

HI7 Sotahistorian kurssi (KS) 2. vsk

Syvennetään tietojamme 1900- ja 2000-luvun sodista, sotiin johtaneista syistä ja sotien seurauksista Suomessa ja maailmalla. Tavoitteena on ymmärtää totaalisten sotien muuttumista, mutta hahmottaa myös sotien yhteisiä piirteitä ja etsiä keinoja välttää sotia. Tarkastelun kohteena on myös yksilö sodan pyörteissä. Numeroarviointi. Tarjotaan parillisina lukuvuosina 2020–2021, 2022–2023

HI8 Abikurssi (KS) 3. vsk

Kerrataan lukiossa opiskeltujen kurssien sisältöjä, mutta painotetaan pakollisia kursseja. Rakennetaan historian keskeisistä tapahtumista jäsentyneitä kokonaisuuksia ja valmennetaan opiskelijaa historian reaalikokeeseen. Suoritusmerkintä.

YHTEISKUNTAOPPI

Yleistä

Yhteiskuntaopin opiskelu auttaa ymmärtämään suomalaista yhteiskuntaa ja sen rakenteita. Kyky ymmärtää esimerkiksi politiikan, talouden, oikeuslaitoksen ja Euroopan unionin toimintaa on tärkeä taito kaikille yhteiskunnan jäsenille. Tavoitteena on myös oppia kriittistä suhtautumista yhteiskunnan toimintaan ja kehittää kykyä hankkia tietoa yhteiskunnasta. Yhteiskuntaopin keskeisiä käsitteitä ovat kriittisyys, kansainvälisyys, ajankohtaisuus ja oikeudenmukaisuus.

Yleiset arviointiperusteet

Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Kursseilla tehdään erilaisia esitelmiä, tutkielmia ja ryhmätöitä, loppukokeen merkitys on suuri. Itse- ja vertaisarviointia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Pakollisista ja syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi (4–10)

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Yhteiskuntaoppi auttaa suomalaisen yhteiskunnan hahmottamista ja antaa pohjaa myös kansainvälisten ilmiöiden ymmärtämiselle. Yhteiskunnallisia aineita on tarjolla monissa eri oppilaitoksissa. Esimerkiksi yliopistossa yhteiskunnallisia sisältöjä on valtio-opissa, kansainvälisessä politiikassa, kauppatieteissä, oikeustieteissä ja monessa muussa oppiaineessa. Lukion kurssit tarjoavat näihin aineisiin hyvän pohjan.

YH1 (P) Suomalainen yhteiskunta 1. vsk

Kurssilla opiskellaan suomalaisen yhteiskunnan perusrakenteita, kansalaisen perusoikeuksia, hyvinvointivaltion perusteita, vallankäyttöä ja poliittista järjestelmää. Tavoitteena on oppia tarkastelemaan suomalaista yhteiskuntaa eri näkökulmista sekä arvioimaan kriittisesti yhteiskunnallista tietoa ja päätösten perusteita. Kurssin aikana pyritään hyödyntämään yhteiskunnallista ja ajankohtaista aineistoa sekä tieto- ja viestintäteknologiaa, opetellaan tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti sanallista, kuvallista ja tilastollista informaatiota. Numeroarviointi.

YH2 (P) Taloustieto 2. vsk

Kurssilla tulevat tutuiksi kansantalous ja yksilön talous, markkinat, suhdanteet ja talouselämä, talouspolitiikka ja kansainvälinen talous. Tavoitteena on, että opiskelija osaa hallita omaa talouttaan, ymmärtää työnteon ja yrittäjyyden merkityksen, tuntee kansantalouden perusteet ja osaa arvioida talouspoliittisia vaihtoehtoja. Kurssin aikana perehdytään ajankohtaisen taloustiedon aineistoon ja opetellaan tulkitsemaan ja arvioimaan tilastollista informaatiota. Numeroarviointi.

YH3 (P) Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma 2.–3. vsk

Kurssin aikana perehdytään eurooppalaiseen identiteettiin, Euroopan unionin päätöksentekoon ja Suomen ja Pohjoismaiden turvallisuuteen. Tavoitteena on perehdyttää opiskelija Euroopan unionin toimintaan, yksilön vaikuttamismahdollisuuksiin ja Suomen asemaan Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Pyrimme seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia ja poliittista keskustelua median ja muiden informaatiokanavien avulla. Kurssilla perehdytään Euroopan unionin toimintaan hyödyntämällä erilaisia sähköisiä tiedonlähteitä. Numeroarviointi.

YH4 (VS) Kansalaisen lakitieto 2.–3. vsk

Kurssilla opitaan Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusteet, tärkeimmät oikeudelliset sopimukset, tiedon lähteet ja tavanomaisten oikeusasioiden hoitaminen. Tavoitteena on, että opiskelija hallitsee lakitiedon peruskäsitteet, osaa hoitaa tavanomaisimmat oikeusasiat, tuntee omat oikeutensa, etunsa ja velvollisuutensa kansalaisena ja osaa toimia oikein ja lainmukaisesti. Kurssin aikana perehdytään

tärkeimpiin lakitiedon lähteisiin, seurataan ajankohtaisia oikeustapauksia ja etsitään vastauksia erilaisiin oikeustapauksiin. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan käräjäoikeuden istunnossa. Numeroarviointi.

YH5 (KS) Kansalaistaidon kurssi 2. vsk

Taloustiedon, yhteiskuntaopin ja lakitiedon kurssien sisältöjen pohjalta yksilön taitoja ja osaamista korostava kurssi. Kurssin aikana käydään läpi mm. veroilmoituksen laatiminen, pankkitoiminta, asunnon ja kiinteistön kauppa, kuluttajan oikeudet ja omistus- ja vuokra-asumisen eri puolet. Kurssilla tutustutaan yksilön mahdollisuuksiin perehdyttäviin lähteisiin, vierailaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi pankissa, kiinteistönvälittäjän tai kuluttajaneuvojan luona. Suoritusmerkintä. Tarjotaan parittomina lukuvuosina 2019–2020, 2021-2022

YH6 (KS) Abikurssi 3. vsk

Kerrataan lukiossa opiskeltujen kurssien sisältöjä, mutta painotetaan pakollisia kursseja. Harjoitellaan reaalikokeeseen vastaamista, tutustutaan eri tehtävätyyppeihin, perehdytään erilaisiin tilastollisiin aineistoihin, kirjoitetaan harjoituksesseitä, vierailaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi eduskunnassa tai Suomen Pankin rahamuseossa. Suoritusmerkintä.

USKONTO

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Uskonnonopetuksen tehtävänä on tarjota uskonnollinen ja katsomuksellinen laaja yleissivistys. Uskonnon opetuksessa tutustutaan eri uskontojen historiallisiin juuriin sekä uskontojen ajankohtaiseen tilaan. Opetuksessa myös tutustutaan niin oman kuin muidenkin uskontojen eettiseen ajatteluun. Kurseilla pyritään järjestämään vierailuja erilaisiin uskonnollisiin yhteisöihin ja aiheeseen liittyviin museoihin mahdollisuuksien mukaan sekä hyödyntämään monipuolisia opiskelutapoja. Uskonto on katsomusaine, ja sen tehtävä on antaa opiskelijoille aineksia oman identiteetin ja katsomuksen rakentamiseen ja arvioimiseen sekä näkökulmia ymmärtää muita katsomuksia.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön. Oppimisen osaamisen näyttöinä käytetään esimerkiksi kirjallista tai suullista loppukoetta, oppimispäiväkirjaa tai erilaisia projektitöitä. Itse- ja vertaisarviointia hyödynnetään tukemassa oppimista mahdollisuuksien mukaan. Pakollisista ja syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi (4–10).

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Uskonnon tunteminen auttaa ymmärtämään ympäröivää maailmaa. Uskontoa voi opiskella yliopistossa (teologia tai uskontotiede). Uskonnon yliopisto-opinnot voivat valmistavat paitsi opettajan tai papin ammattiin, antavat myös valmiuksia moniin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Uskontojen tuntemuksesta on erityistä hyötyä monissa sellaisissa ammateissa, joissa työskennellään monikulttuurisissa ympäristöissä. Globalisoituvassa ja monikulttuuristuvassa maailmassa uskontojen lukutaitoa ja kulttuurillista ymmärrystä tarvitaan koko ajan aikaisempaa enemmän. Uskonnon opiskelu antaa myös valmiuksia toimia arvo-osaajana. Uskontojen ja katsomusten ymmärtäminen auttaa ymmärtämään arvoja, jotka ovat monien päätösten taustalla.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Jos kirjoitat aineen abivuoden syksyllä, sinun on hyvä suorittaa opintosi seuraavasti: Ensimmäisenä vuotena suoritetaan UE1-kurssi, ja mahdollisuuksien mukaan muita kursseja, esimerkiksi UE 3 ja UE4. Toisena vuonna suoritetaan kurssit UE2 ja UE5 tai UE6 -kurssi (UE5 ja UE6 -kurssit järjestetään vuorovuosin) sekä UE3 tai UE4, jos näitä ei ole suoritettu ensimmäisenä opiskeluvuonna. Abivuoden syksylle jäisi suoritettavaksi UE5 tai UE6 -kurssi.

Jos kirjoitat aineen abivuoden keväällä, sinun on hyvä suorittaa opintosi seuraavasti: Valitse kurssit samaan tapaan kuin kirjoitettaessa abivuoden syksyllä, jonkun toisen kurssin voi jättää abivuoteen, jos kurssitarjotin sallii.

UE1 (P) Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä 1. vsk

Kurssilla pohditaan uskontoa ilmiönä sekä tutkitaan kolmea Lähi-idässä syntynyttä uskontoa. Vastauksia etsitään muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Mitä on uskonto, miten sitä tutkitaan ja miltä maailman uskontotilanne näyttää? Kurssilla käydään lävitse kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin yhteisiä juuria, sekä juutalaista ja islamilaista uskontoa ajankohtaisine kysymyksineen. Vierailuja ja vierailijoita mahdollisuuksien mukaan. Kurssi suoritetaan ensimmäisen vuosikurssin aikana ja ennen muita uskonnon kursseja.

UE2 (P) Maailmanlaajuinen kristinusko 2. vsk

Kurssi pureutuu kristinuskon juuriin ja nykytilaan. Tarkastelun kohteena on kristinuskon synty, erilaiset kristilliset perinteet, kuten ortodoksinen, katolinen, protestanttinen ja helluntailais-karismaattinen perinne sekä kristinuskon tila eri puolilla maailmaa. Kurssilla käsitellään myös kristinuskon ajankohtaisia kysymyksiä. Vierailuja ja vierailijoita mahdollisuuksien mukaan.

UE3 (VS) Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä 1.–2. vsk

Kurssin tarkastelun kohteena on Intian, Kiinan ja Japanin uskonnot, alkuperäiskansojen uskonnot sekä uudet uskonnolliset liikkeet. Kurssilla tarkastellaan uskontojen vaikutusta niin niiden syntyseuduilla kuin länsimaissa. Kurssin tavoite on myös kehittää työelämävalmiuksia, kuten uskontojen tuntemuksen merkitystä erilaisissa työelämäyhteyksissä. Vierailuja ja vierailijoita mahdollisuuksien mukaan.

UE4 (VS) Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa 2. vsk

Kurssilla perehdytään Suomen nykyiseen uskontotilanteeseen ja siihen, miten suomalaiset ovat aikaisemmin uskoneet. Kurssilla tutustutaan muun muassa erilaisiin suomalaisiin uskonnollisiin yhteisöihin, uskonnon vaikutukseen Suomessa eri aikoina ja erilaisiin suomalaisiin uskonnollisiin perinteisiin. Kurssilla toteutetaan vapaaehtoisprojekti tai perehdytään jonkin uskonnollisen yhteisön toimintaan (opiskelijan oman kiinnostuksen mukaan). Vierailuja ja vierailijoita mahdollisuuksien mukaan.

UE5 (VS) Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa 3. vsk

Kurssilla tutustutaan tieteelliseen uskonnolliseen tutkimukseen, uskonnon rooliin taiteessa, uskonnon symboliikkaan sekä kristinuskon ja muinaissuomalaisen uskonnon vaikutukseen suomalaisessa kulttuuriperinnössä. Kurssilla käsitellään laajasti uskonnon esiintymistä erilaisissa taidemuodoissa, kuten arkkitehtuurissa tai populaarikulttuurissa.

UE6 (VS) Uskonnot ja media 1.- 2.vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu uskontojen näkyvyyteen mediassa, median ja uskonnon suhteisiin ja että opiskelija osaa arvioida kriittisesti uskontoon liittyvää informaatiota ja sen lähteitä. Opiskelija osallistuu uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamiseen tai laatii media-analyysin. Kurssi pyritään toteuttamaan projektityöskentelynä.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Yleistä

Elämänkatsomustieto on monitieteinen oppiaine, jonka opiskelua tukevat mm. historia, yhteiskuntaoppi, psykologia, filosofia ja uskonto. Elämänkatsomustiedon opiskelun tavoitteena on antaa opiskelijalle aineksia oman elämänkatsomuksen rakentamiseen, vahvistaa vuorovaikutustaitoja, laajentaa kulttuurista yleissivistystä, kehittää kriittisen ajattelun taitoja, ohjata kunnioittamaan eri tavalla ajattelevia ja kannustaa dialogiin. Opetuksessa keskeisiä käsitteitä ovat mm. maailmankuva, maailmankatsomus, elämänkatsomus, ihmisoikeudet, uskonnot, uskonnottomuus, ideologiat, kulttuuriperintö, hyvä elämä, identiteetti, yhteisöt, globaali oikeudenmukaisuus, tulevaisuuden tutkimus, tekoäly.

Arvioinnissa korostuvat katsomukselliseen yleissivistykseen ja vuorovaikutukseen liittyvät tiedot ja taidot ja ne otetaan arvioinnissa huomioon. Abitti-kokeiden lisäksi osaamista voidaan testata esimerkiksi ryhmäkeskustelulla. Kurseissa käytetään numeroarviointia (4–10). Kurssit ovat tarjolla vuorovuosin seuraavasti: 1,3 ja 5 Lv 2020–2021, 2022–2023, 2,4 ja 6 Lv 2019–2020, 2021–2022

Merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Elämänkatsomustiedon opiskelun kautta karttuu kulttuuriosaamista, uskontojen sisältöjen tuntemista, yhteiskunnallisten ja filosofisten tietojen soveltamiskykyä. Jatko-opinnoissa elämän katsomustietoa voi opiskella yhteiskuntatieteiden ja historian opintojen sivuaineena. Elämänkatsomustiedon opinnot ovat hyvä pohja, jos aikoo kansainvälisiin tehtäviin, yhteiskunnalliseksi vaikuttajaksi tai aloille, joissa tarvitaan kykyä ymmärtää eri tavalla ajattelevia. Elämänkatsomustiedon ylioppilaskirjoitusten arvosanalla voi saada hyvät pisteet jatko-opintoihin.

ET1 (P) Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu 1.–3. vsk

Opiskelija ymmärtää maailmankatsomuksen käsitteen yleisesti ja sen, miten yksilön maailmankatsomus muotoutuu. Keskeisiä sisältöjä ovat erilaisiin katsomuksiin perehtyminen, koulun, median, politiikan, tieteiden, taiteiden, viihdeteollisuuden sekä uskonnollisten ja kulttuuristen yhteisöjen vaikutus maailmankuviin ja –katsomuksiin sekä omaan elämänkatsomukseen. Tarkastellaan kriittisesti ja eri näkökulmista tietolähteitä ja omaa ajattelua sekä katsomuksellista argumentaatiota.

ET2 (P) Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä 1.–3. vsk

Kurssilla perehdytään erilaisiin ihmiskäsityksiin, identiteetin osatekijöihin, ihmisarvoon ja käsityksiin hyvästä elämästä. Keskeisiä käsitteitä ovat ihmisarvo, ihmisoikeudet, hyvä elämä, eläinten ja ympäristön asema.

ET3 (VS) Yksilö ja yhteisö 1.–3. vsk

Kurssilla tarkastellaan yhteisöllisyyden merkitystä ihmisyydelle ja yksilön identiteetille, sosiaalisia ilmiöitä, yhteiskunnan rakenteita ja globaaleja kysymyksiä. Käsitteitä: yhteiskuntatutkimuksen perusteet, taloudellinen ja poliittinen valta nyky-Suomessa sekä globaalissa markkinataloudessa, ihmisoikeuskysymykset, yhteiskunnalliset utopiat ja dystopiat.

ET4 (VS) kulttuurit katsomuksen muovaajina 1.-3.vsk

Keskeinen teema on kulttuurin merkitys ihmisyydelle ja identiteetille. Sisältöjä ovat kulttuurin käsite, kulttuuriperintö, suomalaisuuden monimuotoisuus ja vähemmistökulttuurit sekä monikulttuurisuus.

ET5 (VS) Katsomusten maailma 1.-3 .vsk

Katsomusten maailmakurssilla perehdytään maailmankatsomusten monimuotoisuuteen ja muuttuvuuteen. Keskeisiä käsitteitä ovat myytti, pyhä, riitti, symboli, teismi, uskontokritiikki, ateismi, agnostisimi ja sekulaari

humanismi, kristinuskon, islamin ja juutalaisuuden perusteet ja vaikutus, uskonnollinen ja uskonnoton tapakulttuuri.

ET6 (VS) Teknologia, maailmankatsomus ja ihmiskunnan tulevaisuus 1.–3. vsk

Kurssilla tarkastellaan kulttuurisia ja katsomuksellisia muutoksia. Kurssin keskeisiä käsitteitä ovat ihmislajin evoluutio ja kulttuurievoluutio, ihmiskunnan maailmankuvalliset, -katsomukselliset ja teknologiset murrokset ja niiden vaikutukset, tulevaisuuden tutkimus, tekoäly, humanismi, transhumanismi ja niihin kohdistuva tieteellinen kritiikki.

TERVEYSTIETO

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Terveystieto on monitieteiseen tietoperustaan nojautuva oppiaine, jonka tarkoituksena on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Lähtökohtana on elämän kunnioittaminen ja ihmisoikeuksien mukainen arvokas elämä. Terveys ymmärretään fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena hyvinvointina sekä toiminta- ja työkykynä. Terveystieteen ja turvallisuuteen liittyviä ilmiöitä tarkastellaan terveysosaamisen eri osa-alueiden kautta. Näitä ovat terveyteen liittyvät tiedot, taidot, itsetuntemus, kriittinen ajattelu sekä eettinen vastuullisuus. Lukion terveystiedon opetuksessa terveyttä ja sairauksia sekä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä ja hoitoa tarkastellaan tutkimus- ja kokemustiedon avulla sekä yksilön, perheen, yhteisön että yhteiskunnan ja globaalista näkökulmasta. Terveysosaamiseen sisältyy terveyteen ja sairauteen liittyvän sisältötiedon ja toiminnallisten taitojen ohella terveystiedon hankinta, kriittinen arviointi, tulkinta ja soveltaminen sekä ymmärrys ympäristön ja perimän vaikutuksista terveyteen.

Osaamiseen kuuluu myös terveyteen liittyvien arvojen pohdinta ja näkemys eri terveystieteistä ja terveyden ja sairauksien historiasta kansainvälistyvässä maailmassa. Terveystiedon opetuksessa tehdään yhteistyötä muiden oppiaineiden kanssa sekä tuetaan opiskelijoiden osallisuutta ja terveysosaamisen hyödyntämistä yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämisessä.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Arviointi kohdistuu terveystiedon tavoitteiden saavuttamiseen terveysosaamisen eri osa-alueilla kurssikohtaisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä painottaen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota terveyttä ja sairautta koskevan tiedon ja syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiseen sekä siihen, miten opiskelija osaa soveltaa, analysoida, arvioida ja yhdistää erilaisiin lähteisiin perustuvaa tietoa. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan toiminnallisten taitojen kehittyminen. Oppimisprosessin aikana annettu arviointi ja palaute tukevat opiskelijaa kehittämään terveyttä ja sairautta koskevaa eettisestä arvopohdintaa ja taitoja perustella terveysvalintoja sekä arvioida yhteisössä tehtyjä terveyttä ja sairautta koskevia ratkaisuja. Kurssin arvosana perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön terveysosaamisen eri osa-alueilla. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin, terveystietäytymiseen tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Kurssit 1–3 ja 5 arvioidaan numeroin, kurssi 4 suoritusmerkinnällä.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Terveystiedon opinnoista on hyötyä sosiaali- ja terveysalan opinnoissa, ravitsemustieteissä, lääketieteessä ja liikuntatieteen opinnoissa. Opetusalalla terveystieteitä opettavat mm. Liikunnan ja kotitalouden aineenopettajat. Ammattikorkeakouluissa terveystiedosta kiinnostuneet voivat opiskella esimerkiksi terveys- ja liikunta-alalla terveydenhoitajiksi tai fysioterapeuteiksi.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

- 1) Kursseja kannattaa lukea ja käydä läpi. Tietoa pitää olla, että pystyt käyttämään sitä vastauksissasi.
- 2) On hyvä harjoitella kirjoittamista. Kirjoittamisessa on tärkeää etukäteen suunnittelu (esim. miellekartat), tärkeiden asioiden esille tuominen, hyvä rakenne, looginen eteneminen ja pohdinta.
- 3) Harjoittele käyttämään kirjoituksissa olevia ohjelmistoja, että ne ovat sinulle tuttuja. Se helpottaa sinua kirjoitustilanteessa. Esimerkiksi miellekarttojen tekeminen libreofficen avulla tai kuvan muokkausta Gimp -ohjelmalla.

Suositellaan kirjoitettavaksi keväällä.

TE1 (P) Terveyden perusteet 1. vsk

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

TE2 (VS) Ihminen, ympäristö ja terveys 2. vsk

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyys osana kestävästä tulevaisuuden tavoitteita. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

TE3 (VS) Terveyttä tutkimassa 2.–3. vsk

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti. 87

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota kykyyn analysoida ja ymmärtää terveyteen liittyvää tutkimusta. Kurssilla kerrataan TE2- kurssin keskeisiä sisältöjä. Harjoitellaan myös terveystiedon reaalikokeeseen vastaamista.

TE4 (KS) Kehontoiminta ja ensiapu 2.vsk

Kurssilla käydään läpi Suomen punaisen ristin EA 1-kurssia vastaava ensiapukoulutus. Toisena kokonaisuutena on TE1-kurssin sisältöjen kertaaminen aihekokonaisuuteen soveltuvien osien kuten: sydän- ja verisuonisairaudet, allergia ja astma, tapaturmat sekä hyvinvointi ja turvallisuus työssä.

Tehdään käytännön harjoituksia mm. sammutus- ja hätäensiapu elvytys- ja vesipelastustilanteista. Aiheita käsitellään vaihtelevin työtavoin pyrkien auttamiskynnyksen madaltamiseen ja kehontoiminnan syvälliseen ymmärtämiseen. Suoritusmerkintä.

TE5 (KS) Stressinhallinta, rentous ja opiskelukyky 3. vsk

Tutustutaan omakohtaisten kokemusten kautta stressiä tuottaviin ja sääteleviin tekijöihin sekä stressinhallintakeinoihin. Käsitellään mm. tavoitteiden asettamista, ajanhallintaa, itsetuntemusta ja jaksamista opiskelussa. Tehdään rentous- ja stressinhallintaa tukevia harjoituksia. Tehdään monimuotoisia harjoituksia pienryhmissä ja pareittain.

LIIKUNTA

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Liikunnanopetuksen tehtävänä on opettaa opiskelijalle sellaisia taitoja ja tietoja, joiden avulla hän pystyy ylläpitämään ja kehittämään fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyään sekä hyvinvointiaan. Liikunnanopetuksella tuetaan opiskelijaa vastuulliseen omasta fyysisestä aktiivisuudesta ja toiminta- ja opiskelukyvyistä huolehtimiseen sekä istuvan elämäntavan vähentämiseen. Opetuksessa korostetaan terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan merkitystä osana liikunnallista elämäntapaa. Liikunnassa opiskelija kokee iloa, onnistumista ja liikunnallista pätevyyttä sekä oppii keinoja oman jaksamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Liikunnassa edistetään kaikkien opiskelijoiden tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, kestävä elämäntapaa, yhdessä toimimisen taitoja, toisten huomioon ottamista ja yhteisöllisyyttä.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla kesä- ja talviliikuntaa sekä sisä- ja ulkoliikuntaa turvallisesti ottaen monipuolisesti huomioon opiskeluympäristöjen tarjoamat mahdollisuudet. Toimintakykyä koskevien sisältöjen osalta tehdään yhteistyötä terveystiedon kanssa. Opetuksessa ja ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon henkinen ja fyysinen turvallisuus. Opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja ottavat vastuuta omasta ja ryhmän toiminnasta. Liikuntateknologian avulla voidaan tukea opetuksen tavoitteiden saavuttamista. Opetuksen eriyttämisessä otetaan huomioon opiskelijoiden yksilöllisiä lähtökohtia ja kehitystarpeita. etenemisestä ja edistää opiskelijan oppimista.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Liikunnan arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta, oppiaineen opiskelun Liikunnan arviointi koostuu sekä fyysisen toimintakyvyn että sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta. Fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena. Opetuksessa ja arvioinnissa tulee ottaa huomioon opiskelijan terveydentila ja erityistarpeet.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Voit suunnata yliopistoon opiskelemaan liikuntatieteelliseen tiedekuntaan muun muassa liikuntalääketiedettä, liikunnan yhteiskuntatieteitä, liikuntapedagogiikkaa tai valmennus- ja testausoppia. Ammattikorkeakouluissa liikunnasta kiinnostuneille voisivat sopia vaikkapa matkailualan opinnot, tai sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla liikunnanohjaajan, fysioterapeutin, jalkaterapeutin tai toimintaterapeutin koulutus. Ammattikouluissa taas voit opiskella esimerkiksi hierojaksi, liikuntapaikkojen hoitajaksi tai vaikkapa matkaoppaaksi.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Fyysisen toimintakyvyn osalta tavoitteena on oppia soveltamaan liikunnallisia perustaitoja ja -tietoja erilaisissa liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa eri vuodenaikoina ja eri olosuhteissa. Opiskelija oppii arvioimaan ja sen pohjalta harjoittamaan fyysisiä ominaisuuksiaan (voima, kestävyys, liikkuvuus ja nopeus). Liikunnanopetuksen sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin kuuluvat parhaansa yrittäminen, aktiivinen työskenteleminen, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen sekä toisia kunnioittava vuorovaikutus. Opiskelija ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä toiminnasta, ottaa toiset huomioon sekä oppii auttamaan ja avustamaan muita liikuntatunneilla.

LI1 (P) Energiaa liikunnasta 1. vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen. Numeroarviointi.

LI2 (P) Aktiivinen elämäntapa 2. vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys –ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja keuhonhuolto. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen. Numeroarviointi.

LI 3 (VS) Terveystta liikkuen 2.–3. vsk

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssi tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Henkilökohtaisen liikuntaohjelman suunnittelu ja toteuttaminen. Vaihtoehtoina yhteinen tai oma laji. Numeroarviointi.

LI4 TYTÖT (VS) Yhdessä liikkuen 2. vsk

Tutustuminen monipuoliseen fitness-pohjaiseen ryhmäliikuntaan (mm. spinning, HIIT, crosstraining, jooga) Numeroarviointi.

LP4 POJAT (VS) Yhdessä liikkuen 2. vsk

Monipuolinen tutustuminen pallopelien ihmeelliseen maailmaan. Pelaamisen ja joukkuehengen kehittäminen. Numeroarviointi.

LI 5 (VS) Hyvinvointia liikkuen 1.–2. vsk

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Lajeina mm. hankijalkapallo, itsepuolustus, uppopallo, laskettelu, kiipeily, ilma-akrobatia, ratsastus, jousiammunta ja tankotanssi sekä eri palloilulajeja. Kurssi saattaa aiheuttaa opiskelijoille kustannuksia valittavista lajeista riippuen. Numeroarviointi.

LI 6 (KS) Vanhat tanssit 2. vsk

Tutustutaan vanhoihin salonkitansseihin, opitaan sosiaalisia taitoja ja hyviä käytöstapoja. Vanhojen juhlatanssiaiset. Suoritusmerkintä.

LI 7 (KS) Luontoliikuntakurssi 2.vsk

Elämyksellinen kurssi, jossa keskitytään ryhmässä toimimiseen, luonnossa liikkumiseen, seikkailuun, suunnistukseen ja erätaitoihin. Ohjelmassa voi olla esim. maastopyöräilyä, melontaa, kiipeilyä, partiotaitoja, vaellusta tai suunnistusta. Kurssimaksu vaihtelee yhdessä sovittavan sisällön mukaan välillä 15€ - 50€. Suoritusmerkintä.

LI 8 (KS) Fyysisen toimintakyvyn kehittäminen teknologian avustuksella 2.–3. vsk

Kestävyysliikunnan ja lihaskuntoharjoittelun eri muodot esim. fitness-liikunta, crosstraining, kuntosali, spinning, juoksu, uinti. Kurssilla käytetään hyväksi liikuntateknologian sovelluksia: mittaus, raportointi, kehittymisen seuranta ja arviointi. Suoritusmerkintä.

LI 9 (KS) Huippu-urheilukurssi 1 1.–2. vsk

Tavoitteena on tukea kilpaurheilijoiden harjoittelun ja menestyksellisen lukio-opiskelun yhdistämistä. Kurssin sisältöinä ovat nopeusharjoittelu, voimaharjoittelu, kestävyysharjoittelu sekä liikkuvuusharjoittelu. Lisäksi ohjelman sisällytetään pelillisiä harjoituksia osallistujien lajitaustoista riippuen. Suoritusmerkintä. Lv 2019-2020 ja 2021-2022.

LI 10 (KS) Huippu-urheilukurssi 2 1.–2. vsk

Tavoitteena on tukea kilpaurheilijoiden harjoittelun ja menestyksellisen lukio-opiskelun yhdistämistä. Kurssin sisältönä on pyrkiä kehittämään fyysisiä ominaisuuksia urheilijan oman lajin vaatimassa suunnassa. Pyritään kehittämään urheilijan näkemystä pelin eri tilanteiden vaatimista rooleista ja toimintamalleista. Suoritusmerkintä. Lv 2020-2021, 2022-2023.

LI 11 (KS) Mailapelikurssi 1.–3. vsk

Salibandy, sulkapallo, lacrosse, tennis, squash, pingis, golf ja jääpelit. Kurssin aikana järjestetään mailapeliturnaus siitä kiinnostuneille. Kurssi toteutetaan pääasiallisesti Peltosaaren tennishallilla. Kurssi on maksuton. Suoritusmerkintä.

LI 12 (KS) Urheiluopistokurssi 2.–3. vsk

Urheiluopistolla toteutettava viikonloppukurssi (pe-su), jonka aikana tutustutaan monipuolisesti eri liikuntamuotoihin. Kurssi toteutetaan syyslukukauden aikana, ja siihen sisältyy täysihoito (ruokailut, yöpyminen, liikuntapaikkojen käyttö ja kuljetukset). Kurssimaksu noin 150 €. Ei itsenäistä suoritusta. Suoritusmerkintä.

MUSIIKKI

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Riihimäen lukion musiikin opiskelua ohjaa punk-asenne: Kaikki saavat soittaa, kaikki oppivat soittamaan, kaikki osaavat soittaa ja vaikka eivät osaisikaan, niin soittaa voi silti! Oppiminen tapahtuu kannustavassa ilmapiirissä, rohkaisten ja innostaen. Koska tavoitteena on, että kaikilla on mahdollisuus oppia soittamista ja laulamista, opetus pidetään sillä tasolla, että oppimista voi oikeasti tapahtua. Soittamisen ja laulamisen osalta opiskelussa voi edetä osittain omaan tahtiin ja pidemmälle ehtineille opiskelijoille tarjotaan lisähaasteita.

Musiikin opiskelu kehittää mm. yhdessä tekemistä, musiikillisia valmiuksia, itsetuntoa, kulttuurin ja kulttuurien tuntemusta, luovuutta, kekseliäisyyttä ja itsensä ilmaisemista.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Koska musiikki on käytännön tekemiseen liittyvä aine, arviointiin vaikuttaa oleellisesti tuntiaktiivisuus. Arvioinnin tukena käytetään jatkuvia arviointikeskusteluja, itsearviointia, vertaisarviointia ja joillakin kursseilla myös vapaaehtoisia käytännön kokeita. Arviointi on kannustavaa ja arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso sekä se, että musiikillinen osaaminen voi ilmetä millä tahansa musiikin osa-alueella. Musiikissa arvioidaan opiskelijan musiikillista toimintaa koulussa, ei hänen musikaalisuuttaan.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Lukion musiikinopetus antaa omalta osaltaan valmiuksia musiikin elinikäiseen harrastamiseen ja musiikkialan jatko-opintoja varten. Musiikillisia taitoja tarvitaan monissa ammateissa: muusikko, musiikinopettaja, luokanopettaja, lastentarhanopettaja, miksaaja, radiotoimittaja, säveltäjä, sanoittaja, tuottaja, musiikkipedagogi, musiikkiterapeutti, pianovirittäjä, roudari, kapellimestari, pappi.

Musiikin opiskelun tarjoamia tietoja ja taitoja tarvitaan myös muualla kuin musiikin alan ammateissa: Luovuus, yhteistyötaidot, sosiaalisuus, joustavuus, muiden kuunteleminen, erilaisuuden ymmärtäminen, vastuullisuus ja pitkäjänteisyys ovat hyveitä, joita arvostetaan laajasti kaikkialla.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Tule ja kokeile rohkeasti! Sinä osaat kyllä!

MU1 (P) Musiikki ja minä 1. vsk

Kurssilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden (melodia, harmonia, rytmi, dynamiikka, sointiväri ja muoto) tuntemusta musisoinnin avulla, kehitetään soittotaitoa ja äänenkäyttöä sekä pohditaan omaa suhdetta musiikkiin ja musiikin merkitystä myös muille ihmisille. Perekäytetään kuulonhuoltoon. Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, mahdollinen opintoretki johonkin paikalliseen kohteeseen. Kurssi suositellaan suoritettavaksi ennen muita musiikin kursseja. Arvioinnin apuna käytetään itsearviointia, vertaisarviointia ja jatkuvia, opetustilanteissa käytäviä, vuorovaikutteisia arviointikeskusteluja. Kurssin lopussa voidaan pitää vapaaehtoinen laulu- ja/tai soittokoe. Numeroarviointi.

MU2 (P) Moniääninen Suomi 1. vsk

Kurssilla pyritään ymmärtämään, miksi Suomessa kuunnellaan ja soitetaan tällä hetkellä juuri tällaista musiikkia ja tutustutaan Suomessa esiintyviin musiikkikulttuureihin ja niiden taustoihin ja kehitykseen. Samalla kehitetään opiskelijan musiikillisia valmiuksia musisoinnin ja kuuntelun avulla. Kurssilla käsitellään taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia. Kurssin keskeiset työtavat. Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, mahdolliset ryhmätyöt. Numeroarviointi.

MU3 (VS) Ovet auki musiikille 2. vsk

Kurssilla tutustutaan erilaisiin maailman musiikkikulttuureihin ja musiikkityyleihin, kuten reggae, samba, bossanova, salsa, jazz ja afrikkalainen musiikki. Ilmiötä tarkastellaan osana kulttuuria. Kurssin pääpaino on soittamisessa ja laulamissa. Kurssin keskeiset työtavat Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, mahdolliset opetusvideot, mahdolliset ryhmätyöt. Numeroarviointi 4–10. Arvioinnin apuna käytetään itsearviointia, vertaisarviointia ja jatkuvia, opetustilanteissa käytäviä, vuorovaikutteisia arviointikeskusteluja sekä mahdollisia ryhmätöitä. Numeroarviointi.

MU4 (VS) Musiikki viestii ja vaikuttaa 2. vsk

Kurssilla tutustutaan musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin elokuvissa, teatterissa, radiossa, televisiossa ja musiikkivideoissa sekä soitetaan ja lauletaan niihin liittyviä kappaleita. Kurssin keskeiset työtavat Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, musiikkivideoiden katselu, opetuskeskustelu, mahdolliset ryhmätyöt (musiikkivideoiden teko, äänimaisemat, äänten ja musiikin luominen pienelokuvaan), mahdollinen opintomatka (esim. radiokanava, studio, teatteri), mahdollinen musiikkielokuva. Numeroarviointi. Arvioinnin apuna käytetään itsearviointia, vertaisarviointia ja jatkuvia, opetustilanteissa käytäviä, vuorovaikutteisia arviointikeskusteluja sekä mahdollisia ryhmätöitä. Numeroarviointi.

MU5 (KS) Laulu soi 2.–3. vsk

Kurssilla etsitään omaa ääntä, lauletaan paljon erilaisia ja erityyppisiä lauluja yksi- ja moniäänisesti, tutustutaan mikrofoniin lauluun sekä kehitetään äänenkäyttöä. Kurssi tarjotaan parillisina lukuvuosina. Kurssin keskeiset työtavat ovat laulaminen mutta myös soittaminen ryhmän niin halutessa, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, mahdolliset esiintymiset. Suoritusmerkintä. Lv 2020–2021, 2022–2023.

MU6 (KS) Bändi- ja säestyskurssi 1.–2. vsk

Kurssilla opiskellaan bändisoittoa rummuilla, bassolla, kitaralla ja koskettimilla. Opiskelussa edetään ryhmän taitojen mukaan. Kurssi sopii kaiken tasoille opiskelijoille: vasta-alkajia neuvotaan heidän taitonsa mukaisesti ja edistyneemmille soittajille on tarjolla lisähaasteita. Kurssin keskeiset työtavat Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, mahdolliset esiintymiset. Suoritusmerkintä. Kurssi tarjotaan parittomina lukuvuosina: 2019–20, 2021–2022.

MU7 (KS) Muusikon ja musiikin harrastajan apuvälineitä 2. vsk

Soitto- ja laulutaito ovat tärkeitä ja keskeisiä muusikon ja musiikin harrastajan taitoja. Niiden tueksi tarvitaan myös muita taitoja ja apuvälineitä musiikin laajempaa ymmärtämistä ja muusikkona tai harrastajana kehittymistä varten. Kurssilla perehdytään näihin apuvälineisiin (mm. nuotinluku, soinnut, sooloskaalat, rytmit) ja korvien kehittämiseen kaikkea käytäntöön soveltaen ja yhdessä musisoimalla. Kurssi tarjotaan parittomina lukuvuosina. Kurssin keskeiset työtavat Soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, opetuskeskustelu, musiikin teorian opiskelu, korvien kehittäminen yksinkertaisten solfaharjoitusten avulla (rytmi, melodia, soinnut) Huom! Teoreettinen aines sovelletaan aina käytäntöön mahdollisuuksien mukaan. Suoritusmerkintä. Kurssi tarjotaan parittomina lukuvuosina: 2019–2020, 2021–2022.

MU8 (KS) Kultakorvaklubi 3. vsk

Kurssilla tehdään konserttievailuja kiinnostaviin ja ajankohtaisiin musiikillisiin kohteisiin sekä kuunnellaan opiskelijoiden valitsemaa musiikkia ja opetellaan keskustelemaan siitä. Keskusteluissa pyritään pääsemään eroon hyvä–huono –asetelmasta eli opetellaan analysoimaan musiikkia ja keskustelemaan siitä ilman arvolutusta. Kurssilla voidaan myös soittaa ja laulaa, jos opiskelijat haluavat niin. Osa kurssin konserttievailuista on ilmaisia ja osa saattaa olla maksullisia. Kurssin budjetista sovitaan kurssin alussa yhdessä opiskelijoiden kanssa. Suoritusmerkintä.

MU9 (KS) Musiikkiteknologia 3. vsk

Kurssilla voidaan tutustua käytännönläheisesti esimerkiksi äänentoistolaitteiden ja miksaamisen saloihin, Sibelius-nuotinnusohjelmaan (tai muuhun vastaavaan), musiikin tekemiseen tietokonetta hyödyntäen ja musiikin äänittämiseen. Sisällöt valitaan ryhmän kiinnostuksen mukaan. Kurssilla opittuja taitoja voi hyödyntää vaikkapa toimimalla koulun tilaisuuksissa miksaajana. Opetuskeskustelu, käytännönläheiset harjoitukset, mahdolliset ryhmätyöt, mahdolliset opintomatkat Huom. Teoria ja käytäntö kulkevat kurssilla rintarinnan. Suoritusmerkintä. Kurssi tarjotaan parillisina lukuvuosina: 2020–2021, 2022–2023.

MU10 (KS) Bändi- ja yhtyemusiikki 1.–3. vsk

Bändi- ja yhtyemusiikkikursseja voi suorittaa kahdella tavalla:

1) Musiikkipankki. Musiikkipankkiin ilmoittautuneista muodostetaan kokoonpanoja eri tilaisuuksia varten. Toiminta on näin projektiluontoista, eikä lukujärjestykseen sidottua ja musiikin tyylit vaihtelevat projekteittain. Kurssisuorituksen saa kun 38 tuntia pankkityöskentelyä tulee täyteen. Musiikkipankkiin ilmoittaudutaan musiikinopettajalle ensimmäisenä vuonna, lukuvuoden alussa.

2) Bänditoiminta. Tavoitteellisesta, tuloksellisesta ja koulussa näkyvästä bänditoiminnasta on mahdollisuus saada yksi musiikin kurssi / lukuvuosi. Kurssi muodostuu pääasiassa bändien omatoimisesta harjoittelusta ja esiintymisistä. Bändien kokoamisessakin on hyvä olla omatoiminen. Suoritusmerkintä.

MU11 (KS) Kuorotoiminta/lauluklubi 1.–3. vsk

Lukion kuoro harjoittelee musiikkiluokassa kerran viikossa ja esiintyy bändin säestyksellä mm. koulun erilaisissa tilaisuuksissa, kuten ylioppilasjuhlissa. Kuorossa opetellaan laulamaan äänissä ja harjoitellaan mikrofonilaulua sekä esiintymistä ja äänenhuoltoa. Kuoron tilalla voi harkinnan ja osallistujien määrän ja kiinnostuksen mukaan toimia myös lauluklubi, joka on muodoltaan vapaampi.

Lauluklubissa voidaan keskittyä enemmän yksinlauluun, mutta myös yhdessä laulamiseen, äänissä laulamiseen ja mikrofonilauluun. Myös lauluklubi voi sisältää esiintymisiä ryhmän niin halutessa.

Laulaminen, opetuskeskustelu, esiintymiset. Suoritusmerkintä.

KUVATAIDE

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Kuvataitekursseilla opitaan ideoimaan, kehittämään luovaa ajattelua ja tekemään kuvallisia ratkaisuja. Tehtävien parissa kehitetään mielikuvitusta, ongelmanratkaisukykyä ja tutkivaa otetta aihealueesta riippumatta. Kuvataidetoiden avulla viestitään henkilökohtaisesti tai yhteiskunnallisesti tärkeitä asioita ja tutkitaan kuvanroolia visuaalisessa kulttuurissa, taiteessa tai mediassa.

Kursseilla painotetaan omien ajatusten ja tunteiden ilmaisua, laajennetaan teknisiä valmiuksia ja etsitään ajatusten esittämiseen sopivia luovia ratkaisuja. Teknisen taidon opiskelu pohjautuu taidehistorian kehityskulkuun, mutta on nykyajassa koko ajan muuttuvaa, kokeilevaa ja uudistuvaa. Kuvataiteen tunneilla pohditaan omaa suhdetta taiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin ja ennen kaikkea tehdään asioita itse; olipa tekniikkana sitten valokuvaus, maalaus, digitaalinen kuvankäsittely, piirtäminen, rakentelu tai muovailu.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, pitkäkestoista, vuorovaikutteista ja opiskelijantaiteellista osaamista kehittävää. Arviointi kohdistuu opiskelijan omiin tavoitteisiin ja oppimisprosessiin ja siihen kuuluu töiden sekä prosessien itsearviointia, vertaisarviointia, palaute- sekä ryhmäkeskusteluja.

Arviointiperusteita tehtävissä voi olla mm. visuaalinen havaitseminen ja luova ajattelu, sisällön tuottaminen, kuvallinen tuottaminen, tekniset tavoitteet, visuaalisen kulttuurin tuntemus sekä esteettisen, ekologisen ja eettisen arvomaailman huomioiminen.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Kuvataiteen kurssien oppisisällöt ja tehtävät antavat valmiuksia laajalti koko visuaalisen alan jatko-opintoihin; kuvataideopettajan, muotoilun, 3D suunnittelun tai arkkitehtuurin pääsykokeisiin sekä useisiin AMK-kulttuurialan, viestinnän, mainos-, elokuva-alan tai erilaisten kuvataiteen alojenkoulutusohjelman jatko-opiskeluihin.

Ammattiin tähtääviä kuvataideopintoja voit opiskella mm. yliopistoissa (Lapin yliopisto, Aalto yliopisto, Taideyliopisto), useissa ammattikorkeakouluissa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Vaikka kuvataide ei ole kirjoitettava aine, se linkittyy moniin eri oppiaineisiin, syventää ajattelua ja auttaa ennen kaikkea kokonaisuuksien hallinnassa. Ylioppilaskokeissa on oppiainerajoja ylittäviä tehtäviä ja tehtäviin sisältyy myös taideaineiden sisältöjä.

Kuvataiteen keinoin tutkitaan sisältöalueita, joissa eri tekniikat ja ilmaisukeinot liittyvät laajasti mm. taiteen, ympäristön- ja tuotesuunnittelun sekä median ja kuvaviestinnän sisältöihin.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Kuvataidetta kannattaa valita vastapainoksi lukuaineille. Oppiainetta leimaa tekemisen meininki, kuvalliset kokeilut, leikinomaisuus, mielikuvitus, luova ajattelu ja ilo. Tavanomaisimman ratkaisun tilalle etsitään yllättäviä ratkaisuja ja opitaan tarkastelemaan maailmaa uusin silmin. Kuvataide on taitoaine ja aineessa tarvittavia taitoja oppii tekemällä. Nopeatahtisen työskentelyn kulttuurissa on hyvä pysähtyä miettimään, harjoittaa keskittymistä ja pitkäjänteistä työskentelyä.

Tekniikoita taiteessa on monenlaisen ilmaisuun ja kuvataiteen parista löytyy useita eri keinoja viestiä. Virheitä tässä aineessa saa tehdä koska niiden kautta syntyy usein uusia jopa parempia ratkaisuja.

Kursseja kannattaa valita järjestyksessä, mutta tietysti oman kiinnostuksen mukaan. Kurssien sisältö ja tehtävien luonne muuttuu ensimmäisistä pakollisista kursseista syventäviin.

Muutamia toiveita kurssien suoritusjärjestyksissä on:

Ennen teemaopintoja TO1 pitää olla suoritettuna KU1 ja PS1.

Ennen lukiodiplomikurssia KULD ja Omat Teemat/lopputyökurssi (KU10) pitää olla neljä hyväksytysti suoritettua kuvataidekurssia. On hyödyllistä käydä kuvankäsittelykurssi KU9 ennen mainostoimistokurssia KU11.

KU1 (P) Kuvat ja kulttuurit 1. vsk

Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin käsitteistön tarkastelua. Kuvallisia harjoituksia vaihtelevin tekniikoin sekä väriopin ja sommittelun sovelluksia. Opiskellaan kuvien tulkinnan ja analysoinnin tapoja.

Näyttelykäynti paikalliseen taidemuseoon. Numeroarviointi.

KU2 (P) Muotoillut ja rakennetut ympäristöt 1. vsk

Luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön kokeminen. Perehdytään ympäristön suunnittelun, arkkitehtuurin ja muotoilun peruskäsitteisiin. Harjoitellaan kolmiulotteisten kuvien- ja mallientekemistä tila- ja tuotesuunnittelussa vaadittavin tekniikoin ja materiaalein. Numeroarviointi.

KU3 (VS) Osallisena mediassa 1.–3. vsk

Sisältönä kuvaviestintä ja monilukutaito. Harjoitustehtäviä yksilö tai ryhmätöinä mediakuvien ja ajankohtaisten ilmiöiden tarkastelusta, digitaalisesta kuvasta ja graafi sen suunnittelun perusteista vaihtelevin tekniikoin ja välinein. Numeroarviointi.

KU4 (VS) Taiteen monet maailmat 1.–3. vsk

Länsimaisen kuvataiteen historian pääpiirteitä teemallisesti tai kronologisesti. Kulttuuriset merkitykset kuvataiteessa. Kuvien tarkastelua, keskustelua ja kuvallisia tehtäviä. Kurssin aikana opiskelija perehtyy taidehistorian tyyliin ja kokoa kurssin sisällöstä portfolion. Näyttelykäynnit. Numeroarviointi.

KU5 (KS) Nykytaide 2.-3.vsk

Keskiössä nykytaiteen taustalla olevat ilmiöt, taidekäsitteet sekä taiteen ja kulttuurin vuorovaikutus. Etsitään omakohtaisia työtapoja ja kokeillaan erilaisia työskentelytapoja. Tehdään nykytaiteeseen liittyviä näyttelykäyntejä ja nykytaiteen keinoin toteutettuja teoksia. Numeroarviointi.

KU6 (KS) Kolmiulotteista 2. vsk

Kolmiulotteista kuvantekoa (pienoismallit, keraamiset veistokset ja esineet, kolmiulotteiset teokset ja -maalaukset) vaihtelevin materiaalein (savi, pahvi, paperi, romu, offset-pelti). Numeroarviointi.

KU7 (KS) Piirustus- ja maalauskurssi 2. vsk

Perehdytään eri maalaus- sekä piirustekniikoihin, joita ovat esim. akvarelli- tai akryylimaalaus, pastellityöt sekä sekatekniikat. Syvennetään tuntumaa erilasiin piirtämiin värinkäyttöön, sommitteluun ja ihmisen kuvaamiseen. Numeroarviointi.

KU8 (KS) Valokuvauskurssi 2. vsk

Kuvaamista perinteisellä ja digitaalisella järjestelmäkameralla, kuvanvalmistusta pimiössä, digitaalisen kuvan vedostamista ja käsittelyä, valokuvan yhdistämistä piirustus tai maalaustekniikkaan. Kuvakansion koonti. Numeroarviointi.

KU9 (KS) Kuvankäsittelykurssi 1.-2.vsk

Kuvien luonti ja muunteleminen Photoshop -kuvankäsittelyohjelmalla. Sisältönä mm; käyttöliittymän osien hallinta, digitaalisten kuvien värien muuntelu, työkalujen ominaisuudet, tasojen avulla työskentely, erilaiset kuvatyypit ja niiden käyttö ja yhdistely. Numeroarviointi.

KU10 (KS) Omat teemat, kuvataiteen lopputyökurssi 2.–3. vsk

Omavalintainen kuvallinen työ, jossa taiteellinen tuotos ja siihen liittyvä työprosessi. Opiskelija esittää portfolioissa tavoitteet, luonnokset, työnkuvaukset ja itsearviointin. Vähintään neljä kuvataidekurssia suoritettuna ennen lopputyötä. Edeltää ja valmentaa kuvataiteen diplomikurssille osallistuvia. Numeroarviointi.

KU11 (KS) Mainostoimistokurssi

Markkinointiviestintää syventävä kuvataidekurssi. Tutustutaan markkinointiviestinnän kenttään, opetellaan oman osaamisalueen vahvuuksien soveltamista markkinoinnissa sekä toteutetaan lukion markkinointiviestintää. Osallistutaan vuosikertomuksen taittoon ammattiohjelmalla (InDesign ja Photoshop Elements). Tehdään graafisia elementtejä valokuvaamalla sekä erilaisin graafisin menetelmin. Tehdään yhteistyötä lukion viestintätiimin sekä mahdollisesti ohjaus- ja työelämätiimin tai muiden yhteistyötahojen kanssa. Suoritusmerkintä. Lv 2020-2021, 2022-2023

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalle karttuu riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee elämään liittyvissä siirtymä- ja muutostilanteissa, kuten siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään sekä kohti täysivaltaista ja aktiivista yhteiskunnan jäsenyyttä.

Ohjaustoiminta muodostaa koko lukiokoulutuksen ajan kestävän jatkumon, jonka aikana opinto-ohjauksen kurssit ja muu ohjaus tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden hankkia perustiedot ja -taidot, joiden varassa hänen on mahdollista suunnitella lukio-opintojaan ja jatko-opintojaan sekä pohtia urasuuntautumistaan.

Henkilökohtainen, luokkamuotoinen, pienryhmä- ja vertaisohjaus tukevat opiskelijaa kiinnostusten kartoittamisessa, vahvuuksien tunnistamisessa, urasuunnittelussa sekä valinta- ja ongelmatilanteiden ratkaisemisessa. Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelija voi keskustella lukio-opintoihinsa, urasuunnitteluunsa, jatkokoulutusvalintoihinsa sekä elämäntilanteeseensa ja tulevaisuuteensa liittyvistä kysymyksistä.

Tavoitteena on, että opiskelija löytäisi omat yksilölliset, myös elinikäistä oppimista tukevat tapansa oppia. Opiskelijaa tuetaan tunnistamaan vahvuutensa ja kehittämisen kohteensa sekä etsimään tietoa siitä, miten ja mistä hän saa apua mahdollisiin opiskelun haasteisiin. Ohjauksella edistetään opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan nuorta elämänsuunnittelun ja -hallinnan taidoissa sekä koulutukseen ja uravalintoihin liittyvissä päätöksissä. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy urasuunnittelussaan ja päätöksenteossaan arvioimaan realistisesti omia edellytyksiään ja mahdollisuuksiaan.

Opiskelijan tiedonhakutaitoja vahvistetaan ohjaamalla häntä monipuolisesti erilaisia opiskeluympäristöjä hyödyntäväksi, aktiiviseksi ja kriittiseksi tiedonetsijäksi, joka osaa myös soveltaa etsimäänsä tietoa. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee keskeiset jatkokoulutuksiin, ammattialoihin ja urasuunnitteluun liittyvät tietolähteet, ohjauspalvelut ja sähköiset hakujärjestelmät sekä osaa käyttää niissä olevaa informaatiota urasuunnittelun ja jatko-opintoihin hakeutumisen tukena.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Opinto-ohjauksen kurssit arvioidaan hyväksytty/hylätty.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Opinto-ohjauksen avulla opiskelija saa tietoa opiskelusta muissa oppilaitoksissa, lukion jälkeisistä jatko-opiskeluvaihtoehtoista, työ- ja elinkeinoelämästä sekä yrittäjyydestä. Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus tutustua monipuolisesti ammatteihin ja työelämään sekä kansanopistojen, toisen asteen ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen koulutustarjontaan. Opiskelijaa ohjataan siten, että hän osaa etsiä tietoa myös muiden maiden tarjoamista opiskelumahdollisuuksista ja työskentelystä ulkomailla. Lukioaikana opiskelija osallistuu TET-jaksoihin.

Opiskelija saa ohjausta jatko-opintojensa suunnittelussa sekä opintoihin hakeutumisessa. Tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee lukio-opintojaan ja tekee valintojaan siten, että hänellä on valmiudet hakeutua jatko-opintoihin välittömästi lukio-opintojen jälkeen. Opiskelijaa tuetaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman laatimisessa ja suunnitelmien päivittämisessä.

OP1 (P) Minä opiskelijana 1. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon. Opiskelija harjaantuu lukiossa vaadittaviin opiskelutaitoihin sekä omien vahvuuksien ja kiinnostusten kohteiden kartoittamiseen. Hän pohtii elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen liittyviä kysymyksiä. Keskeiset sisällöt: opiskelu- ja tiedonhankintataidot, oppimaan oppiminen, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jatko-opintojen pohtiminen ja ammatillinen suuntautuminen, itsetuntemus ja sen kehittäminen, elämänhallintataidot, oman oppimisen arviointi, työelämään sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin tutustuminen ja lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat. Suoritusmerkintä.

OP2 (P) Jatko-opinnot ja työelämä 2.–3. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija kehittää edelleen itsetuntemustaan sekä elämänsuunnittelu- ja elämänhallintataitojaan, perehtyy jatkokoulutuksen ja työelämän teemoihin, tutustuu toisen ja korkea-asteen erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin, niiden sähköisiin hakujärjestelmiin sekä muuhun koulutustarjontaan ja lisää työelämätaitojaan sekä syventää työelämäntuntemustaan. Opiskelija tekee ylioppilaskirjoitus- ja jatko-opintosuunnitelman.

Keskeiset sisällöt: jatko-opintomahdollisuudet Suomessa ja ulkomailla, työelämä tietous, muuttuva ja monimuotoinen työelämä, yrittäjyys, työelämä- ja työnhakutaidot, jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelu, jatko-opintoihin hakeutuminen, henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman päivittäminen sekä lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat. Kurssi jakautuu kahdelle lukuvuodelle. Suoritusmerkintä.

OP3 (KS) Tutorkurssi 1. vsk

Kurssilla opiskelija saa valmiudet toimia tutorina ja hän sitoutuu toimimaan tutortehtävissä yhden lukuvuoden ajan. Koulutus alkaa ensimmäisen opiskeluvuoden 4. jaksossa ja tutorina toimitaan toisen opiskeluvuoden ajan. Koulutuksen aikana käsitellään mm. tutortoiminnan yleiset perusteet, oman oppilaitoksen edustaminen, ryhmäyttämis- ja vuorovaikutustaidot ja uusien opiskelijoiden perehdyttäminen. Tutorina toimimiseen sisältyy uusien opiskelijoiden perehdyttäminen, uusien tutoreiden rekrytointi ja kouluttaminen sekä kaikkeen koulun toimintaan aktiivisesti osallistuminen. Suoritusmerkintä.

OP4 ROT 1.-3.vsk

Opiskelija osallistuu 1.vuosikurssilla perehdytystunteihin ja koko lukioajan viikoittain pidettäviin ryhmänohjaustuokioihin. Kurssimerkintä annetaan 3.vuoden keväällä, jos opiskelija on osallistunut säännöllisesti ryhmänohjaustuokioihin.

OP 5 Opintokamu-kurssi 1.-3.vsk

Opintokamu-kurssi on itsenäisesti suoritettava verkkokurssi, jossa on paljon mielenkiintoista luettavaa, kuunneltavaa ja katsottavaa opiskelijan hyvinvoinnin edistämiseksi. Kurssilla opiskelija saa työkaluja ja mahdollisuuksia oivalluksiin oman opiskeluelämänsä helpottamiseksi.

Opiskelija saa tietoa ja oppii taitoja opiskelun sujuvoittamisesta ja tehostamisesta, kaverisuhteista ja ryhmiin vaikuttamisesta sekä tunne-elämästä. Kurssi tehdään itsenäisesti työskennellen verkkopohjaisen kurssimateriaalin ohjaamana: www.opintokamu.fi. Rekisteröitymiskoodin ja ohjeet saa opinto-ohjaajaltasi. Suoritusmerkintä.

TEEMAOPINNOT

TO 1 Monitieteinen ajattelu

TO11 Mielenmaisema 1.–3. vsk

Psykologian ja kuvataiteen kurssi, jossa opiskelija valitsee itselleen soveltuvan tekniikan (esim. maalaus, valokuvaus, videotaide), jolla hän käsittelee minäkuva, havaintopsykologiaa, värejä itseilmaisun menetelmänä sekä tunteiden tunnistamista ja kuvaamista. Kurssiin sisältyy tutustuminen teeman mukaiseen kulttuurikohteeseen. Tarjotaan 1.–3. vuosikurssin opiskelijoille, joilla on

PS1 ja KU1 kurssit suoritettuna.

TO 12 Fysiikan ja kemian työkurssi 2. ja 3. vsk.

Kurssilla tehdään fysiikan ja kemian kokeellisia töitä ja niihin liittyviä raportteja ja työselostuksia. Tutustutaan joihinkin lähiseudun yrityksiin ja teollisuuslaitoksiin sekä fysiikkaan ja kemiaan liittyviin ammatteihin. Kurssin sisältö sovitaan yhdessä osallistujien kanssa.

Ei itsenäistä suoritusta. Suoritusmerkintä

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

TO22 Elokuvaprojekti 2.-3.vsk

Kuvataiteen ja äidinkielen kurssi, jossa tutustutaan elokuvan perinteeseen ja genreihin (dokumentti-, kauhu-, mainos- ja mykkäelokuva). Kurssilla tehdään kuvakäsikirjoitus ja suunnitellaan ja toteutetaan pienryhmissä elokuva jostakin teemasta. Elokuvia esitetään erikseen järjestettävässä vuotuisessa, avoimessa elokuvakatselmuksessa. Suoritusmerkintä.

TO3 Osaaminen arjessa

TO31 Hyvää matkaa

Kurssilla tehdään ulkomaanmatka, joka voidaan toteuttaa yhdessä yhden tai useamman muun oppiaineen kanssa. Kurssi on suunnattu ensisijaisesti kohdekieltä (saksa, ranska, venäjä, espanja) opiskeleville toisen vuosikurssin opiskelijoille. Kohdekielet vuorottelevat lukuvuosittain. Kurssin tarkoituksena on vahvistaa ja harjoittaa kohdekielen käyttöä arjessa sekä tutustua kulttuuriin paikan päällä. Kurssisuorituksen saaminen edellyttää osallistumista sovittuihin kurssiin kuuluviin tehtäviin. Kurssi on omakustanteinen. Suoritusmerkintä.

TO 32 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelija voi saada kursseja muualta hankitulla osaamisella. Lukuvuoden 2019–2020 aikana suunnitellaan osaamismittarit, joiden mukaan arvioidaan erilaista harrastus- ja järjestötoiminnassa hankittuja taitoja. Esimerkkejä tällaisesta ovat toiminta MLL:ssä, partiossa tai urheilun lajiliittojen kouluttamana ohjaajana/kouluttajana. Muita vierailuja tehdään mahdollisuuksien mukaan.

Vuosi Yrittäjänä –kurssi

Kurssilla perustetaan oikealla rahalla toimiva miniyritys (NY-yritys). Opiskelijat käyvät lukuvuoden aikana läpi yrityksen kaikki vaiheet perustamisesta yrityksen lopettamiseen. Kurssi on tekemällä oppimista parhaimmillaan ja sen tavoitteena on työelämätaitojen ja yrittäjämäisen asenteen ja toimitavan oppiminen jo opiskeluaikana. Kussakin NY-yrityksessä voi olla 1-8 yrittäjää. Kurssin alussa ideoidaan toteutettavat yritykset sekä laaditaan yritykselle liiketoimintasuunnitelma. Alkupanos on 10-40 euroa per opiskelija. Yrityksen mahdollinen voitto jää yrittäjille. Kurssi kestää koko vuoden ja on laajuudeltaan 1-2 kurssia

riippuen NY-yrittäjien aktiivisuudesta. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä ja toiminnasta tehdään vuoden lopuksi arviointiraportti. Kurssi sisältää osallistumisen alueellisille Uskalla yrittää –messuille.

LUKIODIPLOMIT

KULD2 (VS) Kuvataiteen diplomikurssi 3. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamista tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista. Kurssille osallistuminen edellyttää 4 hyväksytysti suoritettua kuvataidekurssia.

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi 3. vsk

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa. Liikunnan lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyään. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnan osioiden lisäksi liikunnallisen tutkielman sekä portfoliojen tekeminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfoliojen muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.

TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT

TA1 (VS) Monitaiteellinen musiikkiprojekti 2.–3. vsk

Monitaiteellinen produktio, jonka aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kurssilla tutkitaan ajalle tyypillisiä ilmiötä, kuvaa ja ääntä sekä henkilökohtaisia teemoja, joiden pohjalta tehdään kuvataidetta ja musiikkia yhdistävä teos. Kurssilla hyödynnetään omatekemää kuvamateriaalia, kuvankäsittelyä, kuvan ja musiikin editointia. Sisällön tuottamisessa sovelletaan aiempaa kuvataiteen ja musiikin osaamista, kulttuurintuntemusta tai ajankohtaisia ilmiöitä. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppimistaan. Teos taltioidaan ja esitetään erikseen sovitussa tilanteessa tai mediassa

TA2 (VS) Nykyaiteen keinoin 1.-3.vsk

Kurssilla keskitytään nykyaiteen ilmiöihin ja tehdään taiteellinen teos, performanssi tai jokin muu nykyaiteen sovellus. Opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin nykyaiteelle ominaisin keinoin. Opiskelijat tutkivat kulttuurisia ilmiöitä sekä nykyaiteen yhteiskunnallista merkitystä eri taiteenalojen ilmaisun keinoja käyttämällä ja soveltamalla. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppimistaan. Esitykset taltioidaan ja mahdollisesti esitetään koulun juhlissa tai julkaistaan jossakin aiheeseen soveltuvassa mediassa tai ympäristössä. KU1 ja KU2 suoritettuina ennen kurssille osallistumista. Suoritusmerkintä.

TA3 (VS) Taidetta kaikilla aisteilla 2.-3 .vsk

Tehdään ajankohtaisen teeman mukainen kuvataiteen, liikunnan ja musiikin yhteinen esitys/produktio. Kurssilla suunnitellaan koreografi a, hyödynnetään tanssia tai muuta liikekerrontaa, musiikin tekemistä ja editointia sekä näiden yhteensovittamista. Lavasteet ja asut suunnitellaan teokseen sopiviksi. Lavastustekniikassa hyödynnetään multimediaalisia taitoja; videokerrontaa, oma tekemää kuvamateriaalia ja kuvankäsittelyä. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppimistaan. Teos esitetään lukion juhlissa

PROJEKTIKURSSI

Opiskelija voi saada kurssin osallistumalla koulun hanketoimintaan kuten Erasmus+- tai ESR-hankkeisiin. Tällaisten projektien toteutuminen riippuu ulkopuolisen rahoituksen saamisesta. Hanke voi olla kansainvälisyyttä painottava, jolloin projektiin liittyy yhteistyötä yhden tai useamman muun eurooppalaisen koulun kanssa yhdessä sovitusta teemasta (teema voi koskea yhtä tai useampaa ainetta). Projektin osapuolet vierailevat toistensa kouluissa ja majoittuvat toistensa perheissä. Kurssilla tehdään yhdessä sovittuja projektitöitä ja loppuraportti.

ESR-hanke Taitavasti Tulevaisuuden Työelämään on meneillään

vuosina 2019–2021. Keskeisiä teemoja ovat opiskelijaTET, tulevaisuuden työelämätaidot, korkeakouluyhteistyö ja yritys yhteistyö.

TIETOTEKNIikka

Yleistä aineesta ja aineen opiskelusta

Tietotekniikalla on lukiossa kaksijakoinen rooli. Toisaalta tietotekniikka on oma oppiaineensa (esim. lukiossamme järjestetään viisi koulukohtaista kurssia), mutta ennen kaikkea tietotekniikka on apuväline lukio-opinnoissa. Lukion tietotekniikan kursseilla perehdytään opiskelussa tarvittaviin ohjelmistoihin, laitteisiin, tietoverkkoihin ja verkkopalveluihin, sekä harjoitellaan taitoja, jotka ovat tarpeen sähköisissä kurssikokeissa ja ylioppilaskokeissa.

Aineen yleiset arviointiperusteet

Tietotekniikan kursseilla arvioinnin tavoitteena on motivoida opiskelijaa kehittämään tietoteknistä osaamistaan ja kannustaa pitkäjänteiseen työskentelyyn.

Aineen merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä

Tietotekniikkaa tarvitaan lähes kaikissa lukion jälkeisissä opinnoissa. Tietotekniikan perusteiden hallitseminen ja tiedonhaun ja -käsittelyn taidot ovat nyky-yhteiskunnassa tärkeitä kansalaisen perustaitoja.

Ohjaus ylioppilaskirjoituksiin

Tietotekniikkaa ei kirjoiteta ylioppilaskirjoituksissa omana oppiaineenaan, mutta sitä tarvitaan sähköisissä ylioppilaskirjoituksissa työvälineenä. Hyvät tietotekniset taidot helpottavat ylioppilaskirjoitusten tekemistä (kun tekniikka ja tarvittavien ohjelmistojen käyttö on sujuvaa, voi keskittyä itse kirjoitettavaan aineeseen).

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

ATK-perehdytys 1. vsk, sisältyy OPO-kurssiin. ATK-perehdytyksen tunneilla tutustutaan lukion laitteisiin, opinnoissa ja sähköisissä kokeissa tarvittaviin ohjelmiin ja verkkopalveluihin.

Atk-perehdytyksessä käytetään omia kannettavia tietokoneita. Harjoituksia eri aihepiireistä: esim. tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka, O365-pilvipalvelu, Fronter-oppimisympäristö ja digitaalisen kokeen suorittaminen omalla kannettavalla tietokoneella Abitti-koejärjestelmän avulla.

- netiketti, tiedonhaku, sosiaalisessa mediassa toimiminen ja vaikuttaminen, tietoturva, tekijänoikeudet

Tietotekniikan kurssit

Riihimäen lukiossa opiskelijoille on tarjolla seuraavat tietotekniikan

kurssit:

- AT1 Tietotekniikan käyttötaito (kurssi tarjolla joka vuosi)
- AT2 Matematiikan työvälineet (kurssi tarjolla joka vuosi)
- AT3 Työpajakurssi (kurssi tarjolla joka kolmas vuosi)
- AT4 Ohjelmointikurssi (kurssi tarjolla joka kolmas vuosi)

Lukioon tullessaan opiskelijan olisi hyvä hallita perusteet seuraavista:

- tekstinkäsittely (Word tai Writer)
- taulukkolaskenta (Excel tai Calc)
- esitysgrafiikka (Powerpoint tai Impress)

AT1 (KS) Tietotekniikan käyttötaito 1. vsk

Kurssi antaa hyvät valmiudet lukiossa tarvittaviin tietotekniikan perustaitoihin.

- Tekstinkäsittelyä, taulukkolaskentaa, esitysgrafiikkaa käyttäen Microsoft Office - ja LibreOffice-ohjelmia. Harjoituksia eri ohjelmia käyttäen.
- ItsLearning-oppimisympäristössä toimiminen.
- Windows: laitteen ja tiedon hallintaa
- Sähköpostin käyttö, liitetiedostot jne.
- Tiedon haku Internetistä
- Abitti, ylioppilastutkintolautakunnan kurssikoejärjestelmä

Numeroarviointi.

AT2 (KS) Tietokoneohjelmistot matematiikan opiskelussa 1.–2. vsk

AT2-kurssi on tarkoitettu kaikille opiskelijoille, sekä lyhyen että pitkän matematiikan lukijoille. Kurssilla harjoitellaan matematiikan opiskelussa tarvittavien tietokoneohjelmistojen käyttöä. Näitä tietoja ja taitoja tarvitset matematiikan oppitunneilla, matematiikan digitaalisessa kurssikokeessa ja sähköisessä ylioppilaskokeessa.

Kurssilla käytettävät ohjelmat: Geogebra, TI-CAS (symbolisen laskennan ohjelmisto) ja taulukkolaskentaohjelmistot (Excel ja Calc). Kurssin alussa annetaan ohjeet kurssilla tarvittavien ohjelmien asentamiseen.>> Tietoa digitaalisen yo-kokeen ohjelmista: <https://digabi.fi/tekniikka/ohjelmistot/>
Numeroarviointi.

AT3 (KS) Työpajakurssi 1.–3. vsk

Kurssilla syvennetään tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan, esitysgrafiikan, vektorigrfiikan ja O365-pilvipalveluiden käyttötaitoa (MS Office, LibreOffice ja O365). Keskitytään erityisesti Excel taulukkolaskentaohjelman tehokkaaseen käyttämiseen.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää monipuolisesti yleisimpiä työvälineohjelmia ja toimia luontevasti sekä ItsLearning-oppimisympäristössä että Abitti-koejärjestelmässä. Numeroarviointi. Lv 2020–2021.

AT4 (KS) Ohjelmointikurssi 1.–3.vsk

Kurssi on C++:n alkeiskurssi, jossa tutustutaan kielen perussanastoon ja kielioppiin harjoitustehtävien avulla. Kurssilla käydään läpi perusrakenteet (tulostaminen näytölle, näppäimistöltä annetun syötteen lukeminen, aritmetiikka), vakiot, muuttujat, tietotyypit, toisto, vertailu ja aliohjelmat. Kurssin loppuksi tehdään ohjelmoinnin harjoitustyö, jossa hyödynnetään kaikkia kurssilla opiskeltuja asioita. Kurssi ei edellytä aikaisempaa ohjelmointikokemusta. Numeroarviointi. Lv 2019-2020.

ROBOTIIKKA (ROB)

Robotiikka ei ole ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettava oppiaine.

Robotiikkaopinnot mahdollistavat osallistumisen erilaisiin robotiikkakilpailuihin ja joillakin kursseilla kurssitöitä voidaan tehdä tilaustyönä yrityksille. Robottien rakentaminen, ohjelmointi ja ymmärrys robotiikan mahdollisuuksista ja haasteista ovat taitoja ja osaamista, joita tarvitaan yhä useammilla aloilla.

Muuta tärkeää aineen opiskelun kannalta

Robotiikan opiskelua tukee erityisesti matematiikan opiskelu. Yhdessä oppiminen on keskeistä robotiikan opiskelussa. Kurssit järjestetään osin eri palkeilla, mutta oppiaineen luonteen vuoksi opetusta toteutetaan myös varsinaisten palkkien ulkopuolella. Kurseille osallistuminen edellyttää sitoutumista usean jakson ajalla jakautuviin opintoihin, jotka voivat olla yhteisiä yhteistyöoppilaitosten ja talousalueen yritysten kanssa. Kurseilla tehdään opintokäyntejä robotiikkaa hyödyntäviin yrityksiin ja kolmannen sektorin toimijoihin. Lukio tarjoaa oppimisympäristöt, erillisiä laitehankintoja kurseille osallistuminen ei edellytä. Opiskelija käyttää kurseilla omaa lukio-opintoja varten hankkimaansa tietokonetta. Kustannuksia aiheutuu vierailusta ja mahdollisesta osallistumisesta robotiikkakilpailuihin.

ROB1-2 Johdatus robotiikkaan

Toteutetaan VEX IQ–robotiikan kehitys- ja oppimisympäristöalustalla. Kurssin sisältöinä ovat mekaanisen laitteen rakentaminen, voidaan ohjata käsikontrollilla tai etänä. Ohjelmoidaan laite toimimaan tietyssä ympäristössä. Ohjelmointi: Robot C / Python CAD-mallinnus. Toteutetaan ryhmätyönä kahden jakson aikana.

Laajuus: 2 kurssia

Arviointi: Projektin suullinen esittely ja kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB3 Älykkään robotiikan perusteet

Toteutetaan VEX ERD –robotiikan kehitys- ja oppimisympäristöalustalla. Kurssin sisältöinä ovat mekaniikka, konenäkö, ohjelmointi ja projektityö. Syventäviä ohjelmointitehtäviä Robot C / Python –ohjelmointikielillä, simulointitehtäviä, konenäön yhdistäminen ohjelmoitavaan toimilaitteeseen. Toteutetaan ryhmätyönä yhden jakson aikana.

Laajuus 1 kurssi / 2 opintopistettä

Arviointi: Projektin suullinen esittely ja kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB4-5 Syventävä robotiikka

Toteutetaan projektiopintoina, joissa opiskelijat rakentavat ryhmänä ohjelmoitavan toimilaitteen tai prototyyppin ryhmän määrittämän arki-, elinkeino- tai viihde-elämän ongelman ratkaisemiseksi tai palvelun/toiminnan helpottamiseksi. Kurssin voi suorittaa myös kansallisena kilpailutehtävänä. Toteutetaan ryhmätyönä kahden jakson aikana.

Laajuus: 2 kurssia / 4 opintopistettä

Arviointi: Projektin suullinen esittely ja kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB6-8 Soveltavaa robotiikkaa

Toteutetaan projektiopintoina. Opiskelijaryhmä suunnittelee ja toteuttaa robotiikan kansainvälisen kilpailutehtävän ja voi osallistua kansainväliseen robotiikkakilpailuun, jos ratkaisusuoritus on kansainvälisten vertailutietojen perusteella menestymiskelpoinen. Toteutetaan ryhmätyönä usean eri jakson aikana.

Laajuus: 3 kurssia / 6 opintopistettä

Arviointi: Projektin suullinen esittely ja kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB9 Esineiden internet (IoT)

Oppimisympäristönä esimerkiksi Arduino. Kurssin sisältöinä on erilaisten antureiden käyttö tiedonkerääjinä, kerätyn tiedon välittäminen pilvipalveluihin analysoitavanaan muotoon sekä ohjelmoitavan yksikön toimilaitteiden ohjaamiseen. Kurssisisällöt kytketään hyvinvointi- ja terveyspalveluihin. Älykkäiden

järjestelmien kytkeminen arkielämän toimintaympäristöön ja käyttösovelluksiin. Toteutetaan ryhmätyönä yhden jakson aikana.

Laajuus 1 kurssi / 2 opintopistettä

Arviointi: Projektin suullinen esittely ja kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB10 Tekoälyn perusteet

Tutustutaan erilaisiin matemaattisiin algoritmeihin ja niiden sovelluksiin hyvinvointi- ja palvelu- ja toimistorobotiikassa. Vierailukäynti robotiikkaa hyödyntävässä yrityksessä, toimipisteessä tai palveluyksikössä. Toteutetaan ryhmätyönä yhden jakson aikana.

Laajuus 1 kurssi / 2 opintopistettä

Arviointi: Kirjallinen raportti. Suoritusmerkintä.

ROB11 Robotiikka ja nykytaide

Robotiikka ja virtuaaliympäristöt nykytaiteen sisältöinä ja ilmaisukeinona. Opetuksen keskiössä on robotiikka, virtuaalimallinnus sekä teknologiaan liittyvät eettiset kysymykset ja mahdollisuudet ilmaisussa ja taiteessa. Kurssilla tutustutaan eri taidemuotojen tapaan käsitellä nykyteknologian sisältöjä, ongelmia, uusia ratkaisuja tai ilmiöitä. Tavoitteena on tehdä oma nykyteknologiaa käsittelevä teos.

Laajuus 1 kurssi / 2 opintopistettä

Arviointi: Portfoliotyöskentely ja suoritusmerkintä.

ROB12 Virtuaaliympäristöjen suunnittelu ja tilallinen mallinnus

Virtuaaliympäristöt ympäristösuunnittelussa, arkkitehtuurissa, pelisuunnittelussa, taiteessa tai fyysisen ympäristön kuvaajana. Virtuaaliympäristöjen hyödyntäminen tuotteen, rakennuksen tai ympäristösuunnitelman esittelyssä ja uuden luomisessa, tai tiedon jakamisessa. Keskeistä prosessissa on ympäristön havainnointi, suunnittelu ja uuden luominen.

Laajuus 1 kurssi / 2 opintopistettä

Arviointi: Portfoliotyöskentely ja suoritusmerkintä.

ROB13 Robotiikan filosofiaa

Syventää FI4-kurssin sisältöjä erityisesti seuraavien aiheiden osalta: Tiedon mahdollisuus ja rajat, todellisuuden hahmottaminen, tietoisuuteen liittyvät kysymykset erityisesti perehtyminen nykyfilosofian käsityksiin siitä, miten tietoisuus muotoutuu. Mitä tekoäly on, koneoppiminen, virtuaalisen olemassalo, tekoälytutkimukseen tutustuminen.

TEATTERI-ILMAISU

Riihimäen Nuorisoteatteri toteuttaa Riihimäen Lukiolle kymmenen IT-kurssia, joista 2-3 ensimmäistä toteutetaan koululla lukujärjestyksen raameissa. Loput kurssit toteutetaan Nuorisoteatterin tiloissa kouluajan ulkopuolella.

TEA1 Ääni ja keho taiteellisen ilmaisun välineenä 1.–2. vsk

Opiskelija käyttää ääntään ja kehoaan taiteellisen ilmaisun välineenä. Hän osaa kehittää tarinoita ja hahmottaa näyttämötilanteita eläytymiskykyään ja mielikuvitustaan hyödyntäen. Opiskelija havainnoi ja osaa soveltaa luonteenomaisia piirteitä ihmisten ilmaisukielestä. Hän kohtaa myös katsottavana olemisen haasteen. Opiskelija tutustuu oman ilmaisuinstrumenttinsa ominaispiirteisiin. Toteutetaan koululla. Arviointikohteina ovat aktiivinen osallistuminen, näyttelijäntyö, kehon käyttö, taito assosioida ja ideoida näyttämötilanteissa sekä äänenkäyttö.

TEA2 Roolityöskentelyn perusteet ja klassikkotekstit 1.–2. vsk

(edellyttää kurssin TI1)

Opiskelija tutustuu sekä roolityöskentelyn perusteisiin että klassikkoteksteihin. Opiskelija valmistaa joko pareittain tai pienryhmissä kohtauksia valitsemistaan teksteistä, joita on mahdollista esittää julkisesti. Toteutetaan koululla. Arviointiperusteina kyky roolityöskentelyyn, mielikuvitus ja eläytyminen sekä aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Eri osa-alueisiin, jotka toteutetaan ryhmätyönä sekä rohkaistuu kohtaamaan yleisön esitystilanteessa. Arviointikohteina ovat aktiivinen osallistuminen, kyky analysoida tarinan kokonaisuus ja muokata siitä näyttämötilanteita, taito muuttaa teksti toiminnaksi ja luoda roolihahmo. Arviointikohteina ovat myös näyttelijäntyön eri osa-alueet.

TEA4 Teatteri-ilmaisu 4

(edellyttää kurssit TI1–TI3 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Opiskelija hahmottaa ja erittelee ideoitaan teatterillisin keinoin ja valmistaa työryhmän jäsenenä esityksen yleisölle. Hän haastaa itsensä ideoiden ja ilmaisun tasolla käyttäen kaikkia näyttelijän keinoja. Kurssilla opiskelija voi halutessaan tutustua alustavasti ohjaajantyöhön. Arviointikohteina ovat aktiivinen osallistuminen, kyky kehittää luovasti ideoita näyttämötilanteiksi, fyysisen ilmaisun taito ja monipuolisuus, äänellisen ilmaisun taito sekä näyttelijäntyön eri elementit.

TEA5 Teatteri-ilmaisu 5

(edellyttää kurssit TI1–TI4 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Opiskelija osaa analysoida näytelmän roolihenkilönsä näkökulmasta. Hän tekee analyysinsä pohjalta roolityön osana teatterillista kokonaisuutta. Opiskelija osaa toteuttaa ohjaajan ohjeita näyttelijäntyössään ja kykenee myös roolihenkilönsä kehittelyyn itsenäisesti. Hän löytää oman työtapansa toimiessaan työryhmän jäsenenä sekä kohdatessaan yleisön. Arviointikohteina ovat kyky ilmaista ajatuksia ja tunteita kokonaisvaltaisesti (liike, ääni, puhe), kyky havaita ja ymmärtää ilmaisullisia viestejä sekä vastata niihin näyttämötilanteessa (kontakti) sekä aktiivinen osallistuminen. Arviointikohteina ovat myös draamallinen ajattelukyky ja mielikuvitus, näyttelijäntyön eri osa-alueet sekä kyky yhteistyöhön.

TEA6 Teatteri-ilmaisu 6

(edellyttää kurssit TI1–TI5 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Vastaa Riihimäen nuorisoteatterin opetussuunnitelman S1 kurssia nimeltä Teatterihistoria. Tavoitteena on auttaa oppilasta hahmottamaan teatterihistoria osana kehittyvää nykyteatteria. Kurssilla tutustutaan keskeisiin näytelmäkirjallisuuden klassikoihin. Oppilaat saavat länsimaisen teatterihistorian luento-opetusta ja tutustuvat tätä kautta keskeisiin teatterialan vaikuttajiin sekä klassikkoesityksiin. Oppilaat tutustuvat valitsemaansa teatterihistorian osa-alueeseen tai klassikkoon ja tekevät siitä sovituksen näyttämölle ajan henkeä kunnioittaen. Pidetään oppimispäiväkirjaa.

TEA7 Teatteri-ilmaisu 7

(edellyttää kurssit TI1–TI6 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Vastaa Riihimäen Nuorisoteatterin opetussuunnitelman syventävien opintojen kursseja S2-S4.

TEA8 Teatteri-ilmaisu 8

(edellyttää kurssit TI1–TI7 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Vastaa Riihimäen Nuorisoteatterin opetussuunnitelman syventävien opintojen kursseja S2-S4.

TEA9 Teatteri-ilmaisu 9

(edellyttää kurssit TI1–TI8 tai vastaavat taidot, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Vastaa Riihimäen Nuorisoteatterin opetussuunnitelman syventävien opintojen kursseja S2-S4.

Teatterin lukiodiplomi

(edellyttää vähintään kolmea suoritettua TI-kurssia, toteutetaan Riihimäen Nuorisoteatterilla)

Voidaan suorittaa Riihimäen Nuorisoteatterin syventävien opintojen päättötyön (S5) yhteydessä. Teatterin lukiodiplomin suorituksessa opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearvioinnin taitoja. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan itse määrittelemä työn aihe joltakin teatterin alalta, siihen liittyvä esitys ja työskentely- ja arviointiprosessi. Teatterin lukiodiplomi on esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus.

Teatteridiplomikurssi on itsenäinen kurssi. Kurssin tavoitteena on julkinen esitys ja kokemus taiteellisesta oppimisprosessista, jossa teatteri-ilmaisulliset taidot vahvistuvat, yhteistyötaidot karttuvat ja itsearviointi kehittyy. Näyttelijän/ohjaajan diplomin tekijältä edellytetään vähintään kolmea teatteri-ilmaisun kurssia. Teatteridiplomikurssi perustuu Opetushallituksen asettamiin lukion teatteridiplomeja koskeviin sääntöihin.

Lyhenteet ja tarkennuksia

P valtakunnallinen pakollinen kurssi
VS valtakunnallinen syventävä kurssi
KS koulukohtainen soveltava kurssi
TA taiteiden välinen kurssi
TO teemaopinnot

Oppiaineen oppimäärässä saa olla hylättyjä kurssiarvojanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja

1-2 kurssia--> hylättyjä enintään 0
3-5 kurssia--> hylättyjä enintään 1
6-8 kurssia--> hylättyjä enintään 2
9 kurssia tai enemmän--> hylättyjä enintään 3.

Matematiikan yhteinen kurssi luetaan opiskelijan suorittamaan matematiikan oppimäärään mukaan.

-Teemaopinnot ovat erillisiä kursseja.

-Pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja ei voi jälkikäteen poistaa